

Si omnia veniunt...

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLAGĂRA

7

FEROVIARUL AUTOMAT

(pag. 5-8)

Note de drum din Mexic
(pag. 9-11)

Buciumașii
de la „Progresul”
(pag. 12-14)

Anul XIV nr. 7 (507) — 13 februarie 1965

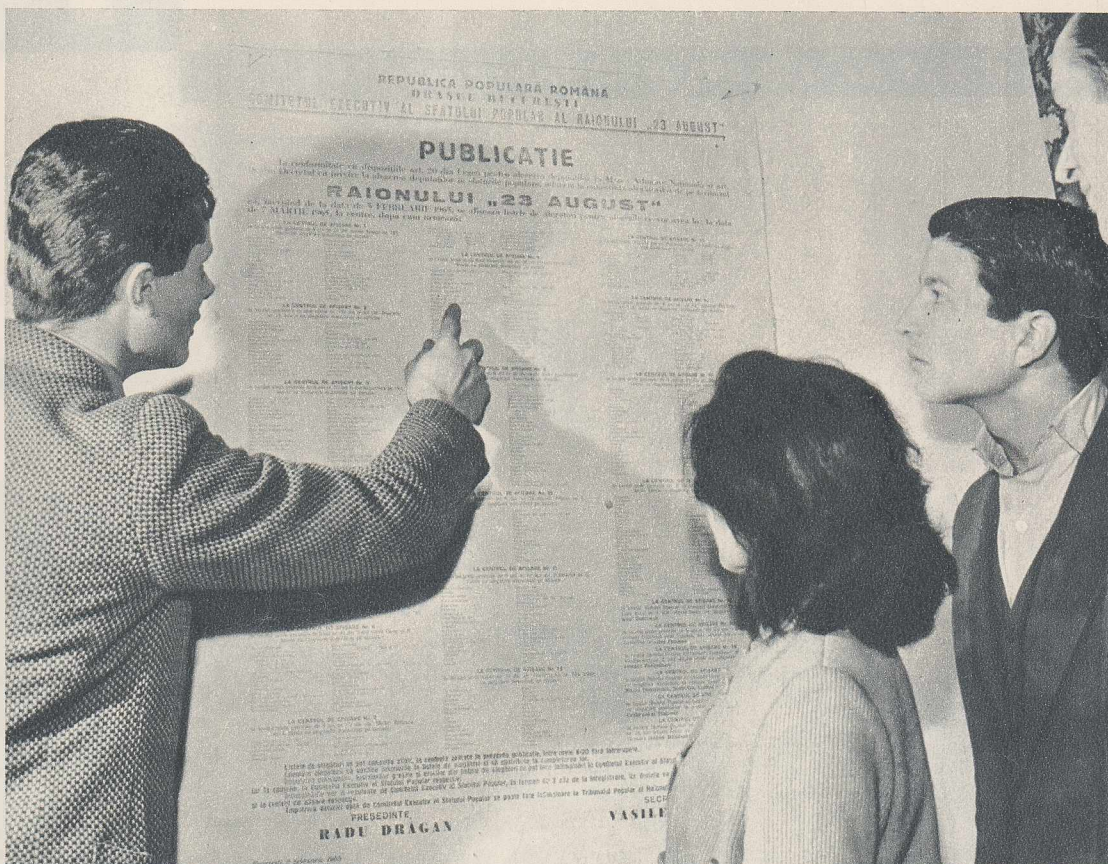

Foto-
reportajul
săptămîinii

NE PREGĂTIM

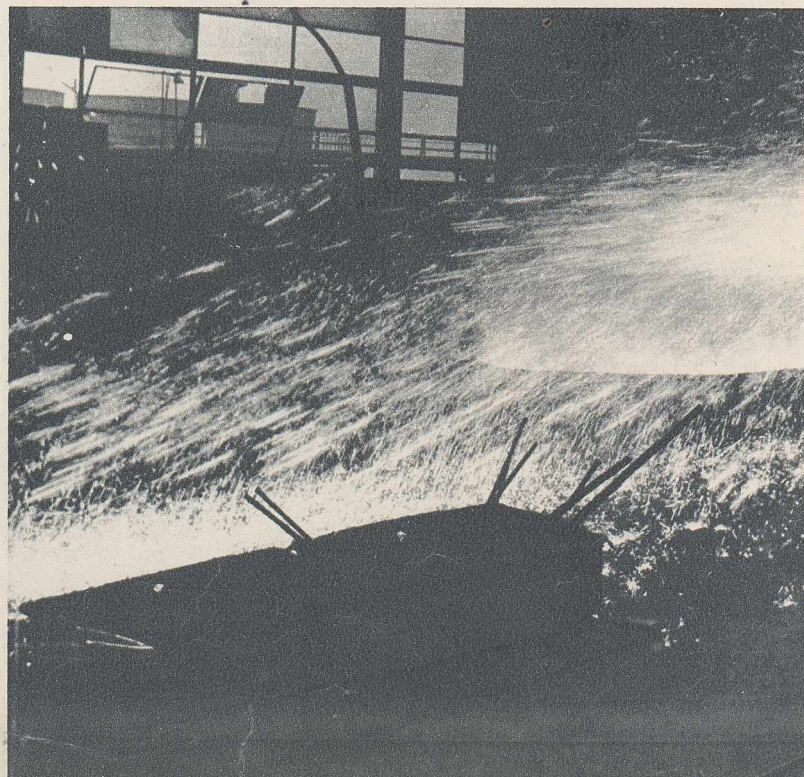

La întâlnirea cu mecanicul N. Bulai (dreapta), candidat al F.D.P. în circumscripția electorală nr. 96 din raionul Tudor Vladimirescu, cetățenii, trecînd în revistă realizările îndeplinite în cartierul lor în ultimii ani, au vorbit și despre viitor. „Vechea groapă a Bălții Albe – a spus Nicolae Panțiru – s-a transformat acum în unul din cele mai frumoase cartiere“. În 1965, vor fi date în folosință alte sute de apartamente, se va amenaja un nou ștrand, vor fi plantați peste 30.000 de arbori.

Întreaga țară se pregătește de alegeri. Milioane de alegători verifică dacă au fost trecuți pe listele electorale. În fotografie, un grup de cetățeni din Capitală urmîrind publicația statului popular ce indică la care centru sînt afișate listele din cartierul în care locuiesc.

În aceste zile mii de cetățeni pot fi văzuți la casele alegătorilor unde se desfășoară întâlniri cu candidații F.D.P. Aici au loc conferințe, recenzii, consultații despre legea electorală, spectacole cinematografice și programe artistice. Tot aici, cetățenii găsesc un bogat material documentar privind îndepluirile din ultimii ani. În fotografie, aspect de la Casa alegătorului nr. 16 din Mihai Bravu, raionul 23 August.

DE ALEGERI

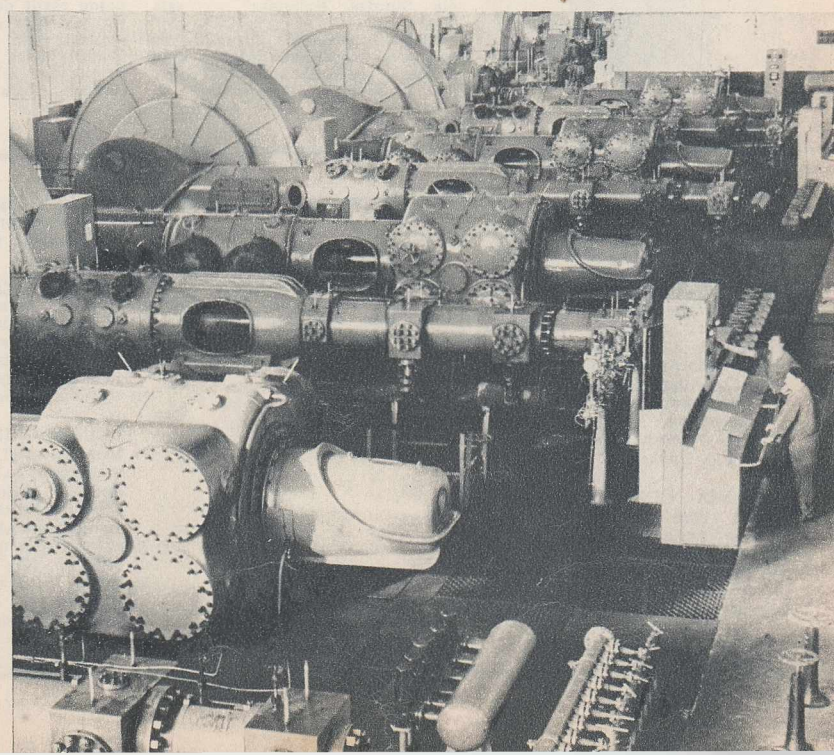
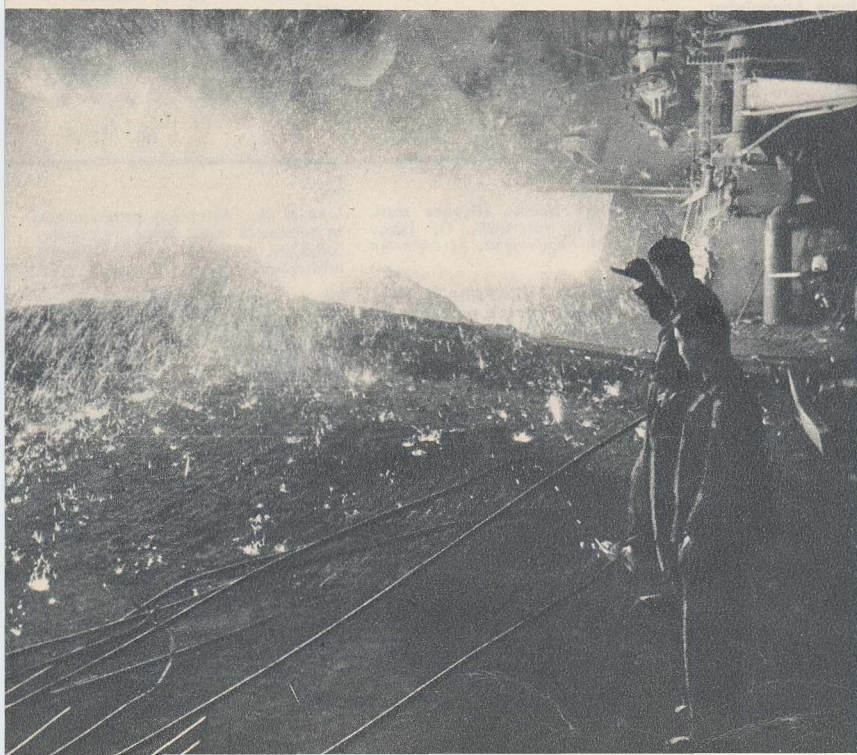

„Ce avem de făcut pentru mai buna gospodărire a comunei noastre?” Aceasta a fost incipala temă dezbătută la întâlnirea dintre alegătorii din comuna Brăniștari (reg. Bucușți) și candidata F.D.P. pentru alegerile în Marea Adunare Națională propusă de ei, tista emerită Dina Cocea.

„Muncind împreună, ca buni gospodari, vom putea înfăptui mai ușor propunerile făcute” – a spus Cecilia Antonaș la recenta întâlnire cu cetățenii circumscripției electorale nr. 2 unde candidează în alegerile pentru Sfatul popular al raionului 1 Mai din Capitală. În cadrul întâlnirii, cetățenii au propus soluționarea unor probleme ca: repararea unei porțiuni de trotuar de pe strada Galați, amenajarea unui loc de joacă pentru copiii din cartier, îniăturarea unor surse de zgomot etc.

renimentul care se apropie – alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în sfatu-
e populare – e un imbold pentru oamenii muncii aflați în întrecere socialistă. Respectându-și
vântul dat siderurgistii reșițeni (fotografia din stînga) au obținut succese de seamă în munca lor.
cent ei au raportat partidului că planul producției globale pe luna ianuarie a fost depășit
cu 570.000 lei, iar productivitatea muncii a crescut cu 1,6 la sută. Colectivul Combinatului de
grășăminte cu azot Piatra-Neamț s-a angajat să dea produse de calitate superioară și să
spășească planul anual cu 3.000 tone. În fotografia din dreapta, hala compresoarelor de
mpimare a gazelor pentru sinteza amoniacului.

memento

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 14 FEBRUARIE : Hänsel și Gretel. Celebrul basm al Fraților Grimm pe muzică. Transmisie de la Opera din Timișoara (ora 9.30) • Campionatul european de patinaj artistic. Transmisie de la Moscova (ora 19.10) • Filmul englez „Nu-i loc pentru al treilea”. Comedie de moravuri cu Peter Sellers în rolul principal (ora 19.50).

LUNI 15 FEBRUARIE : Campionatul european de patinaj artistic (ora 19.40) • Pictorul Velasquez. Cîteva din cele mai frumoase tablouri ale pictorului spaniol, filmate în Spania (ora 20.45).

• Două noi debuturi în colecția *Luceafărul* a Editurii pentru literatură: Gabriela Melinescu — *Ceremonie de iarnă* și Adrian Păunescu — *Ultrasentimente*. Două volume de versuri cu care colecția reintră în zodia ei bună, afirmând totodată două promițătoare vocații lirice.

• Nicolae Tic este prezent din nou în librării cu un roman intitulat *Orașul cu o mie de blesteme*. Cartea, scrisă cu nerv, este inspirată din evenimente ce au premers primelor alegeri libere în țara noastră (cele din noiembrie 1946).

• D. Almaș — *Un om în furtună*, carte pentru pionieri și școlari

evocînd fapte și întâmplări din timpul revoluției de la 1848. Figura centrală — Nicolae Bălcescu.

• Tot pentru copii și tineret de reținut două traduceri: Jules Verne — *În fața steagului* (trad. Iulia Soare) și Pierre Gamarra — *Aventurile șarpeului cu pene* (trad. Georgeta Horodincă, ilustrații Philippe Dauré).

• Un nou album de fotografii artistice: *Dobrogea*. (18 fotografii color, 100 alb-negru, înfățișînd aspecte din regiune, din Delta și de pe litoral.) Prefață de Geo Bogza.

• Audiția integrală a ciclului „Frumoasa morărită” de Franz Schubert, pe versuri de Wilhelm Müller. Povestea romantică a eroului schubertian, eternul „călător” în căutarea idealului niciodată atins, talmăcită în 20 de liederuri interpretate de tenorul Ion Piso și pianistul Ferdinand Weiss. (Duminică 14.II, ora 20.00, Sala mică a Palatului Republicii.)

• De peste hotare ne vizitează: — Din Polonia — Crystyna Szostek Radkova, care ne pregătește

o apariție seducătoare în „Carmen” de Bizet. (Duminică 14.II, pe scena Operei romine din Cluj și marți 16.II, la Teatrul de operă și balet din București.)

— Wladyslaw Kedra, o veche cunoștință a publicului românesc. Ca toți pianiștii polonezi cîntă, în recitalul său din 16.II, din Chopin... dar și din Liszt! (ora 20.00, sala Radioteleviziunii).

— Din Bulgaria — Dina Schneiderman. Interpretează cu Filarmonica „George Enescu” o operă

contemporană renumită: Concertul pentru vioară și orchestră de Igor Stravinski.

— Formația de muzică ușoară Emil Dimitrov în orașele: Brașov, Sibiu, Deva, Hunedoara, Mediaș, Sighișoara, Ploiești, Galați, Brăila, Iași și București.

MUZICĂ

MĂRTI 16 FEBRUARIE : În reluare, recenta emisiune de teatru, unanim elogiată, „Rața sălbatică” de H. Ibsen (ora 20.30).

JOI 18 FEBRUARIE : Stăpîinii apei de foc. Noile peripeții ale echipajului „Val Virtej” (ora 19.10) • „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale. Spectacolul devenit clasic al primei noastre scene (ora 20.00).

VINERI 19 FEBRUARIE : În ciclul „Vă place muzica?”, compozitorul Alfred Mendelssohn va vorbi

Nicolae Herlea

despre orchestra simfonică și compartimentele ei (ora 19.10) • Două filme de desen animat ale cineastului american Paul Terry (ora 21.00).

SIMBĂTĂ 20 FEBRUARIE : Cîntă Nicolae Herlea (ora 19.35) • Un film care trebuie văzut: „Singurătatea alegătorului de cursă lungă”. Condiția tragică a unui adolescent englez. Doi artiști foarte talentați: regizorul Tony Richardson și actorul Tom Courtenay (ora 20.05) • Melodii vesele din opere. În cadrul „zilelor timișorene” ale televiziunii (ora 21.50).

CARTEA

• Mihail Sorbul — *Patima roșie*, teatru, colecția *Biblioteca pentru toți*; de citit, nu numai de văzut.

• Studii *eminesciene*, volum colectiv de studii, comunicări, conferințe și articole prilejuite de co-

memorarea în vara trecută a 75 de ani de la moartea poetului, însumînd cele mai noi contribuții la cunoașterea vieții și operei sale, semnate de mari personalități și cercetători asidui ai lui Eminescu.

• Al. Andrițoiu — *Virful cu dor*. Un volum de versuri ce stă cu folos în orice bibliotecă a iubitorilor de poezie.

• Eric Tabarly, locotenentul din marina franceză care în 1964 a traversat Oceanul Atlantic de la Plymouth (Anglia) la New-Port (S.U.A.), în timpul record de 27 de zile, folosind o barcă cu pinze, a publicat recent o carte, *Victorie en solitaire* (Victorie de unul sin-

gur), în care își descrie temerara călătorie.

• A apărut în U.R.S.S. volumul al doilea din *Scurtă enciclopedie literară*. Din cele 2.000 de prezentări pe care le conține, 500 sînt consacrate personalităților literare sovietice, iar 1.500 — reprezentanților literaturii universale. În acest an va apărea și volumul al treilea.

• *Suferințe și minie*, recentul roman al scriitorului iugoslav Slavko Janevski, a cărui acțiune se petrece în timpul războiului, este considerat de critica iugoslavă una din cele mai de seamă realizări ale literaturii iugoslave contemporane.

EXPOZIȚII

SALA DALLES : *Ion Țuculescu*. Pictură fascinantă, cristalizare modernă a esteticii folclorice într-o viziune originală, autohtonă și universală, ducînd la paroxism sentimentul vitalității din creația rustică naivă.

SALA DIN BD. MAGHERU : *Ion Mîrea*. Pictură intens cerebrală, punînd sensuri emoționale în semne cromatice și geometrice care merg (descendent!) de la simbol folcloric la strictă abstracție decorativă.

MUZEUL SIMU : *Afișul finlandez*. Exemplar: afișul cultural în alb-negru cu elegantă elocvență grafică. Memorabil: afișul educativ cu explozie lirică precum „Soferi, ocoliți-vă cu gingășie!” „Banal: afișul comercial, cu poantă jovială, dar peștriș.

INSTITUTUL DE ARHITECTURĂ : *Expoziție de artă turcă*. Acțiune UNESCO, de plăcută utilitate culturală, ca un album format mare cu momente hitite, bizantine, islamice, și un apendice de gravură contemporană.

Liviu Ciulei

CLIFE DE VIAȚĂ. Armonică (echilibru artistic între elementele dramatice și amar-lirice ale spectacolului), impresionantă frescă a vieții americane scrisă de un autor care a creat un stil de teatru: William Saroyan. Două creații remarcabile: Liviu Ciulei (regizor și interpret) și Gina Patrichi. Spectacol recomandat. (Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, sala Studio.)

3.3.3 Interesantă formulă de spectacol, justificînd titlatura unui studio experimental (Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio):

1. Un caz din oficiu de John Mortimer. Dubla și ciudata dramă a unui criminal și a avocatului său — un ratat. Proeminentă creație a lui Sandu Stîclaru.

2. *Omul cu floarea* de Luigi Pirandello. Zguduitor poem dramatic. Un „condamnat la moarte” de o boală incurabilă, față în față cu viața. De fapt, un lung monolog rostit de Mircea Angheliescu (în real progres față de ceea ce a realizat pînă acum) în regia lui Cornel Todea — inspirat, poetic și patetic cu sobrietate. Într-un rol secundar, Mihai Heroveanu a de-

monstrat ce frumos știe să asculte! 3. *Tigrul* de Murray Schisgal. Satiră la adresa falsului neconformism și a falsei onorabilități. Dinu Cernescu desfășoară cu haz mocsit o reușită prestidigitatie

scenică — gradate variații pe o temă dată. Admirabilă, Ileana Predescu. Bravo! pentru debutul bucureștean al tinărului Ștefan Iordache.

CIRCUS BUCUREȘTI. Unele bune momente de circ rominesc în ciuda unui scenariu anodin. Nu sînt animale sălbatice. Temeți-vă, în schimb, de clovni! (Cercul de stat.)

AVENTURILE UNEI UMBRELE de Nell Cobar. Spectacol modest care nu se justifică nici măcar prin... condițiile atmosferice. (Teatrul satiric-muzical „C. Tănase”.)

TEATRU

SARUTUL. Un nou film românesc în premieră. Scenarist: prozatorul Al. Ivan Ghilia; regizor: Lucian Bratu (realizatorul filmului *Tudor*). Subiect contemporan, deși rădăcinile conflictului pornesc încă din anii războiului. Printre virtuțile filmului: sonda psihologic (destul de abil condus) în universul lăuntric al eroinei, Saveta, femeie mutilată sufletește de amintiri dureroase, neiertătoare... Printre interpreți: Grațiela Albini, Emanoil Petruț, Maria Cupcea, George Novac.

REGINA CINTECELOR (premieră). Vom trece din nou cu vederea peste naivitățile subiectului și peste inadvertențele intrigii, pentru a o asculta cu plăcere pe „regina cîntecelor”, Sara Montiel, așa cum am făcut la *Ultimul*

meu tangou sau *Carmen de la Ronda*.

NEVASTA NR. 13 (premieră). După filmul de aventuri *Diavolul deșertului* și după comedia (veselă dar cam vulgară) *Ah, Eva!*, cinematografia din Republica Arabă Unită este prezentă din nou pe

ecranele noastre tot cu o comedie în care intențiile satirice (tema: emanciparea femeii) sînt mai limpezi.

MICUL PESCARE (premieră). Un film de mare concentrație tragică al studiourilor din Tokio, realizat cu măiestrie expresivă caracteristică școlii japoneze de film. Autorul peliculei: tinărul regizor progresist Buichi Saito.

CINE-I CRIMINALUL ? („schimbare de afiș”, în curînd, la cinematograful „Patria”). Noua producție sovietică („Lenfilm” — 1964), realizată după scenariul dramaturgului Aleksandr Galici, de către regizorul Nikolai Rozanțev, este un film de acțiune și tensiune. Mulți actori cunoscuți: Al. Demianenko (*Inițiere pe cablu*, *Casa surprizelor*, *Primul reportaj*

etc.), Klara Luciko (*Frunze roșii*, *Casa de la răscruce*), O. Jakov (*Start spre necunoscut*, *Ei cuceresc cerul*).

DE VĂZUT NEAPĂRAT, două filme intrate recent pe ecrane: *Tovarșii* (film italian cu Marcello Mastroianni, Annie Girardot, Renato Salvatori, Folco Lullii) și *Vremea păgînilor* (creația regizorului american Peter Kass). Ambele merită toată atenția cineaștilor.

PROGRAMUL „DE ZI” al cineaștilor „Clasic” este sărac în reluări semnificative: în ultimele săptămîni au predominat realizările comerciale. Zilele acestea, spre exemplu, rulează *Veneția*,

Annie Girardot

CINEMA

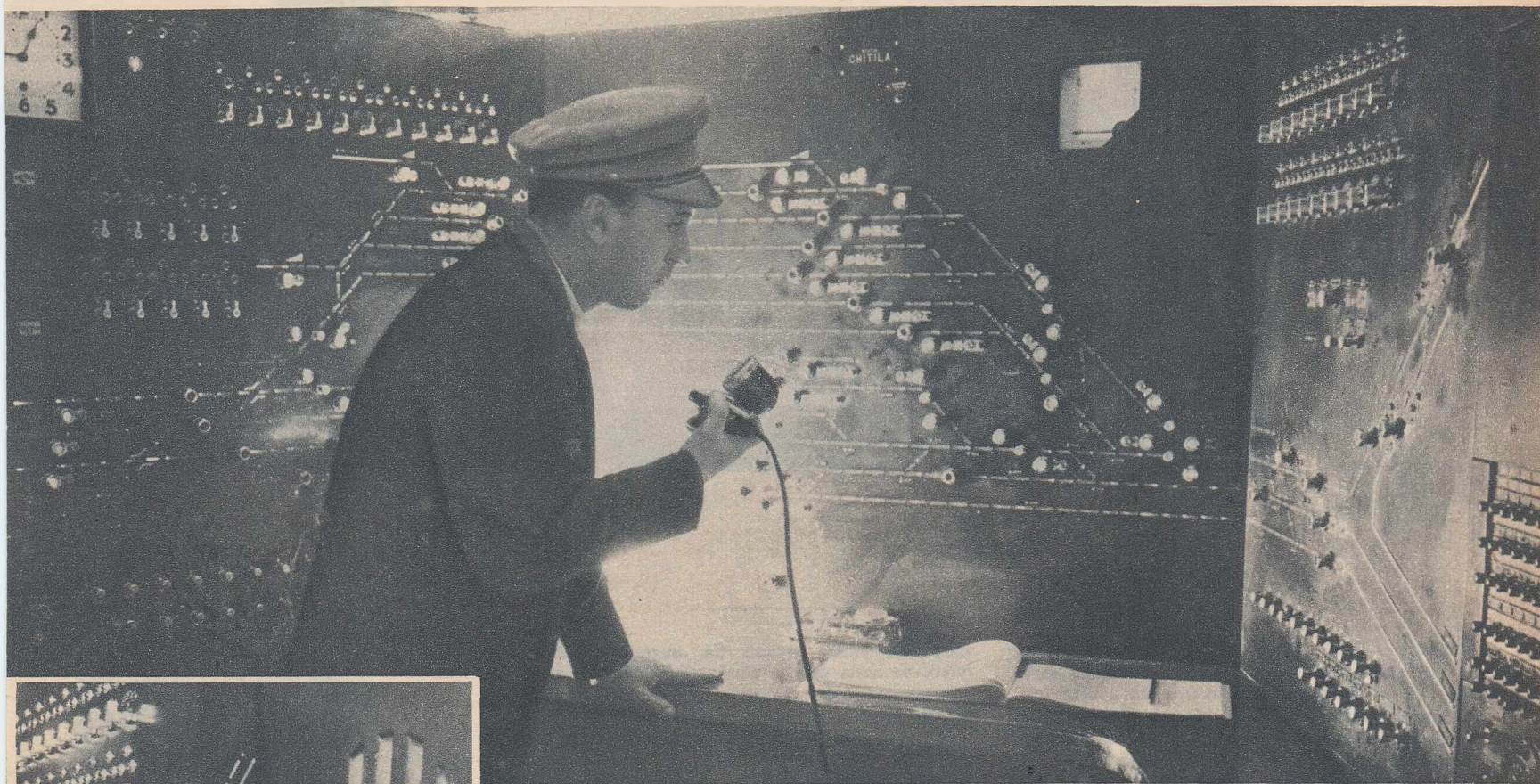
Notă. Redacția nu-și asumă răspunderea pentru eventuale modificări de ultim moment în programarea spectacolelor.

Apropiatele alegeri pentru Marea Adunare Națională și Sfaturile populare constituie și pentru feroviarul nostru un prilej de trecere în revistă a bogatelor realizări obținute și în acest important sector de activitate. Drumurile de fier ale patriei, extinse și modernizate, răspund astăzi cerințelor mereu crescînde reclamate de dezvoltarea în ritm rapid a economiei naționale.

Acum, în preajma Zilei ceferiștilor, feroviarul înscrie noi și importante succese în activitatea lor.

Însemnările de mai jos ilustrează câteva aspecte ale muncii pentru însușirea tehnicii moderne în transporturile feroviare.

feroviarul automat

Centralizarea electrodinamică, înlocuind vechile sisteme de dirijare a circulației feroviare, a permis reducerea pînă la cîteva secunde a operațiilor legate de stabilirea parcursului și o deplină securitate a circulației. După cum se poate vedea în fotografie, instalația este condusă de un singur om.

◀ În stațiile centralizate electrodinamic se operează zilnic sute de intrări și ieșiri de trenuri prin simpla apăsare a unor butoane.

Simplu și aparent fără însemnătate, ca și omnimul său care „îmbracă omenirea de miile de ani / o sculă genială : cinci ace la doi bani” (Tudor Arghezi), acul de la calea ferată n-a reușit să iasă din anonimat decît cu prilejul unora din marile accidente de circulație. În atari ocazii, destul de frecvente în trecut, cînd utilajul de exploatare al drumului de fier atinsese un grad de uzură de-a dreptul inadmisibil, se vorbea în ziare despre un ac întors greșit sau despre unul defect și în felul acesta căpăta un anume fel de celebritate și acarul, cel mai modest slujbaş în ordinea ierarhiilor feroviare.

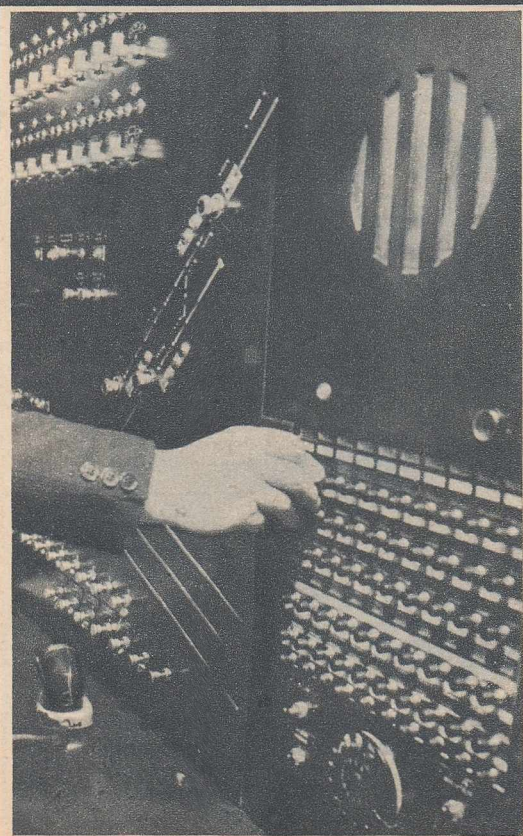
Există în noianul de impresii vizuale, pe care călătorul le înregistrează din goana trenului, una ce se repetă atît de des, încît se întipărește în memorie pentru multă vreme, chiar și fără efortul de a o reține. Cine nu-și amintește de omul cu șapea albastră și fanion galben, încremenit în poziție de drepti lingă pîrghia vopsită în două culori a schim-

bătorului de cale ? El, nelipsitul paznic de zi și noapte al punctelor de ramificație de pe drumurile de fier, a îndeplinit pînă nu demult, cu ajutorul unui mecanism de o extremă simplitate, misiunea plină de răspundere de a călăuzi trenurile prin labirintul de linii din gări și triaje. Fără acarul calea ferată n-ar fi putut fi niciodată altceva decît un organism mort. Și totuși, de la o vreme, în multe centre feroviare de pe întinsul țării personajul acesta a început să fie întîlnit din ce în ce mai rar.

NU SE POATE GREȘI

Cîți dintre cei 35.000 de călători ce trec zilnic prin gara din Brașov au avut prilejul să-l cu-

Nicolae RĂDULESCU
(Continuare în pag. 6)

Peisaj feroviar 1965.

noască pe Tovie Mărgineanu? Desigur, puțini. Și mai puțini sînt aceia care știu că drumul străbătut de ei la sosirea sau plecarea din gară a fost „pregătit” dinainte de tînărul acesta și că în fond totul s-a rezumat la apăsarea pe cîteva butoane. Tovie Mărgineanu e unul din impiegații care deservesc instalația de centralizare electrodinamică din gara Brașov. Își desfășoară activitatea într-o încăpăre cu pereți de sticlă de unde se poate vedea ca în palmă tot ce se petrece pe fiecare din ramificațiile liniilor supravegheate. E de părere însă că pereții încăperii ar fi putut foarte bine să fie lipsiți de transparență, deoarece panoul pe care îl are în față reproduce — în mic și după o schemă binecunoscută — tot ce prezintă interes din punct de vedere al dirijării circulației. Cînd sosește un tren sau cînd sosesc mai multe în același timp, cînd trebuie să execute o manevră ori să dea semnalul de plecare, impiegatul nu face altceva decît să apese pe butoane și să urmărească mișcarea luminilor pe panou. Atît și nimic mai mult. Întreaga stație se supune docilă comenzilor sale discrete. În realitate o apăsare pe un buton înseamnă de nenumărate ori mult mai mult decît se poate vedea în cabina cu pereții de sticlă.

În incinta gării Brașov se află o încăpăre plină cu dulapuri metalice în interiorul cărora vibrează, pocnesc, fac să sară scînteii sau stau pur și simplu „în așteptare” sute de rele electromagnetice. Aici e creierul electric al instalației, aici se desăvîrșesc comenzile trimise prin cabluri de la tabloul de comandă. Relele „inspectează” în permanență liniile, „observînd” dacă sînt libere sau ocupate; primesc și transmit mai departe curenții electricei ce pun în mișcare macazurile automate; aleg din

mai multe trasee posibile (la „sugestia” operatorului), pe acela care prezintă cele mai multe avantaje și, în sfîrșit, veghează la securitatea deplină a circulației.

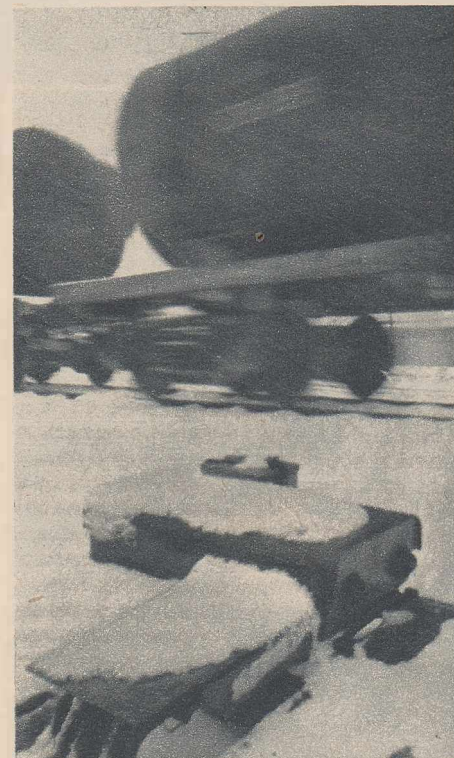
O „pregătire de drum” pentru un tren care intră sau iese din gară durează cel mult 10-12 secunde — în care timp relele instalației au închis numeroase contacte și au îndeplinit întregul program de operații prevăzut.

În felul acesta centralizarea electrodinamică a ridicat pînă la valoarea maximă (100%) coeficientul de siguranță al traficului feroviar și a asigurat un spor de peste 60% al productivității muncii în sectorul mișcării trenurilor. Dar acarilor din gara Brașov, celor peste douăzeci de oameni care aveau în grijă acele (macazurile) pînă mai acum cîteva ani; care primeau prin telefon comenzi ce se cereau îndeplinite în mare grabă (dar nu reușeau totuși să execute traseul unui tren în mai puțin de 10 minute) și care așteptau în poziție de dreptți, cu fanionul galben în mînă, trecerea ultimului vagon, acestor oameni ce le-a mai rămas de făcut? Răspunsul e simplu: nimic. În stațiile cu centralizare electrodinamică nu mai există acari. Le-au luat locul muncitorii serviciului de întreținere a instalațiilor; ei sînt tot acarii de ieri care, recalificîndu-se, au îmbrățișat o profesie nouă.

DE LA „ANA” LA „D” — TRIAJUL

4.000 de vagoane într-o zi și o noapte, adică aproximativ 80 de trenuri descompuse și compuse din nou, după criteriul direcției spre care va trebui

(Continuare în pag. 8)

Acarul de așteptare nu mai apare astăzi în calea trenurilor. Macazurile instalației automate execută comenzi transmise de la distanță, nemăitrebînd să fie supravegheate.

Dirijarea circulației feroviare prin acest complex labirint de linii a devenit o operație sigură și rapidă, datorită centralizării electrodinamice.

În anii regimului democrat popular căile ferate din țara noastră au cunoscut o puternică dezvoltare. Astfel:

— Numai în perioada 1948-1964 numărul călătorilor a sporit de peste două ori.

— În aceeași perioadă, traficul de mărfuri a crescut de peste trei ori.

— Rulajul vagoanelor de marfă — timpul scurs între două încărcături consecutive (indicator economic de mare importanță în activitatea feroviară) — a scăzut de la 18 zile cât era în 1938 la 3,5 zile în 1963.

— Viteza medie de circulație a trenurilor a crescut în ultimii 20 de ani cu 50% (la călători) și cu 100% (la mărfuri).

— Tonaajul mediu brut pe tren a înregistrat o creștere cu 135%.

Printre principalele măsuri care au dus la obținerea acestor succese amintim:

— Extinderea rețelei de linii și introducerea pe principalele trasee a șinelor de tip greu, a liniilor sudate, a traverselor din beton precomprimat etc.

— Introducerea tracțiunii diesel electrice și perfecționarea locomotivelor cu aburi de mare putere din seria 150.000.

— Dotarea parcului de material rulant cu noi vagoane de călători și cu vagoane de marfă de 50 și 60 tone, vagoane-cisternă, vagoane-frigorifice etc.

— Extinderea și modernizarea rețelei de comunicații feroviare (3.300 km de trasee telefonice și telegrafice, 14 centrale telefonice automate cu 7.000 de numere, 2.500 de posturi secundare, instalații de teleimprimatoare, sisteme de curenți purtători etc.).

— Introducerea centralizării electrodinamice în peste 60 stații, din care majoritatea sînt noduri de cale ferată, și a blocurilor automate de linie pe secțiunile de circulație Chițila-Brazi și Brașov-Sighișoara.

— Modernizarea triajelor și extinderea capacității lor de trafic.

COPERTA NOASTRĂ

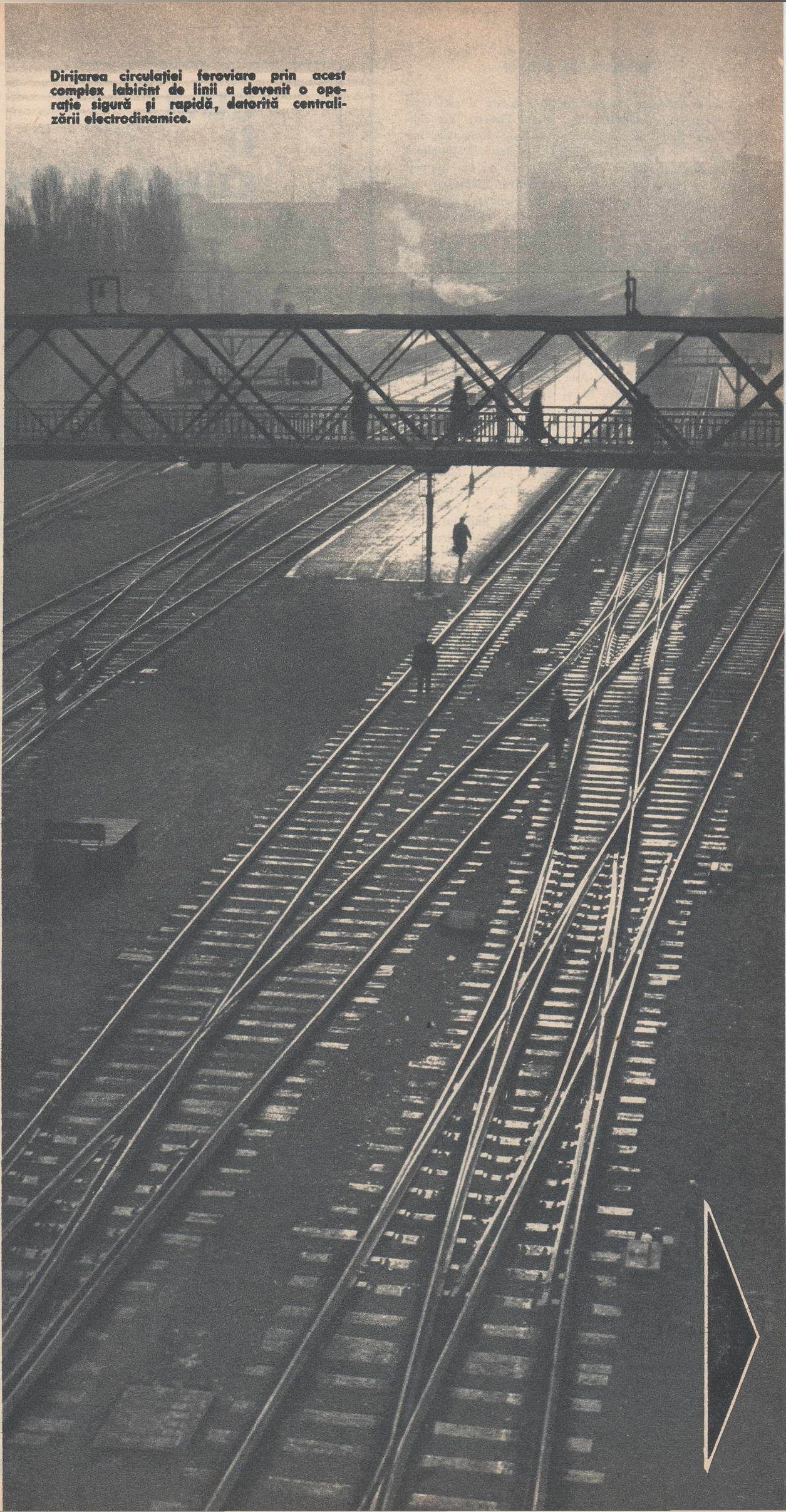

În stația C.F.R. Ploiești-triaj, mișcarea vagoanelor pe linii este comandată de la distanță cu ajutorul unor instalații moderne de înaltă tehnicitate.

Fotografie de Hedy LOFFLER

Peisaj citadin 1965: Suceava, blocul turn din Piața Centrală.

Fotografie de Ion PETCU

să se îndrepte fiecare din ele, acesta e rezultatul neîntreruptei activități din triajul Ploiești. Vin convoaie lungi de vagoane pe o linie principală, împinse de câte o locomotivă de manevră învăluită în aburi și fum. Le trece în revistă un om înarmat cu o foaie de hârtie. Locomotiva înaintează cu precauție, cițiva operatori de manevră încep să dezlege vagoanele, se aude o voce, amplificată de zeci de difuzoare, macazurile se pun și ele în mișcare și din întregul convoi nu mai rămâne la un moment dat decât locomotiva singură. Așa îi apare triajul aceluia care îl contemplă de la distanță. De aproape, încep să se distingă și alte detalii care conturează imaginea de ansamblu a ceea ce se petrece aici. În primul rând începe să se înțeleagă ce spune omul care vorbește prin difuzoare: „De la Ana, două vagoane la 7; 385 și 386 merg la 8. De la Ana 390 merge la Moldova...” și așa mai departe. În al doilea rând se vede coacoșă mecanizată — un plan înclinat pe care alunecă la vale vagoanele independente, forțate să intre pe o linie sau pe alta după cum le dictează macazurile cu comandă electromecanică. Se văd și frânele de cale, și se aude oftatul lor greu, scrișnetul saboșilor pe bandaje. Nu se zăresc însă nicăieri cei care dirijează totul, nu se poate ști cine monologhează prin difuzoare în limbajul acela cifrat. Triajul din Ploiești pare, chiar văzut de aproape, o imensă gară părăsită de oameni.

Oamenii sînt însă la doi pași. Ca să-i cunoști trebuie să urci treptele unei mici cabine pînă în încăperea operatorilor (și aici pereții sînt de sticlă). Vei fi poate surprins să constăți că toată forfota aceasta ordonată de trenuri este dirijată de numai doi operatori. Unul dictează la microfon ordinea vagoanelor și schimbă macazurile, răsucind o serie de manete de pe tabloul de comandă. Celălalt, ajutorul lui, comandă frânele de cale, temperînd viteza de cădere pe planul înclinat a vagoanelor mai grele sau lăsîndu-le pe cele ușoare să alege în voie. Pentru aceasta îi e de ajuns să apese pe un buton sau să răsucească o manetă. Astfel trenurile sosesc mereu în grupa de formare (grupa Ana), se descompun la prima coacoșă mecanizată (grupa Barbu), apoi se recompun pe un alt plan înclinat (grupa C) și ajung în cele din urmă la D, de unde vor fi expediate conform unui grafic de mers. În tot acest timp operatorii își plimbă degetele pe claviatura pupitrului de comandă, locomotivele de manevră înaintează puțin cite puțin, iar frânele de cale oftează și scrișnesc (traijul din Ploiești are două rînduri de frîne de comandă electropneumatică).

4.000 de vagoane pe zi, adică aproximativ 80 de trenuri de marfă.

În ultimii 15 ani, în stația Ploiești-triaj s-au efectuat importante operații de sistematizare și modernizare. O dată cu aplicarea lor, acest însemnat nod de cale ferată și-a sporit cu mult capacitatea.

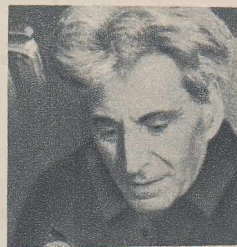

Gara de călători din Brașov și triajul din Ploiești nu sînt singurele centre ferroviare din țară în care au fost introduse, în anii regimului democrat popular, automatizarea complexă și centralizarea electrodinamică. Dej, Caransebeș, Ciceu, Fetești, Brașov-triaj, Craiova și multe alte puncte importante de pe rețeaua de căi ferate își desfășoară activitatea într-un ritm mai viu și cu o siguranță incomparabil mai mare decât altădată, datorită unor instalații moderne fabricate în întregime în țară.

Dar procesul de înzestrare a căilor ferate cu ultimele cuceriri ale tehnicii în acest domeniu se află în plină desfășurare. În viitorul apropiat automatizarea se va extinde în toate punctele rețelei de căi ferate, transformînd într-o realitate omniprezentă strădaniile specialiștilor noștri care au pus la punct aparatul modernă a instalațiilor de centralizare electrodinamică denumite pe drept cuvînt feroviarul automat.

Nicolae RĂDULESCU
Fotografiile de S. STEINER

CUM ÎI CUNOAȘTEM

„ÎN OBȘTE MĂ PRENUMĂR...”

Poate maestrul G. Călinescu a uitat că într-una din numeroasele serii cu mii de studenți, care au trecut prin fața catedrei domniei sale, s-a rînduit sfios acum vreo optsprezece ani și acela care în săilează cu emoție aceste rînduri. Profesorul, eseistul, poetul, romanțierul, istoricul și criticul literar, dramaturgul, reporterul și, parcă mai presus de toate, activistul obște, este propus din nou candidat al Frontului Democrației Populare în alegerile pentru Marea Adunare Națională. Cu puține zile în urmă maestrul G. Călinescu a relatat în „Contemporanul” momentul emoționant cînd, din minile unei delegații de cetățeni ai circumscripției electorale Răcari, a primit o scrisoare exprimînd, în litere de chinoroz, ca un hrisov, dorița alegătorilor de a le fi candidat. Solemnitatea simplă ar fi emoționat pe oricine, cu atît mai mult pe acela care a scris această memorabilă și inspirată „ars poetica”:

...În obște mă prenumăr,
Lăsați-mă bușteanul să-l țin și eu
pe umăr,
Din moară să scot sacii, albit
tot de făină,
Să trag cu voi din baltă de peste
plasa plîntă
Veghea-voi turma noastră-n ocolul
de nutele,
Cu plumb și cu mistrie urca-mă-
voi pe schele”.

Imaginîndu-mi momentul, îmi place să cred că delegația, știind opera poetului pe care-l alesese candidat, a răspuns într-un consens de metafore și gînduri cu însăși profesia de credință a poetului:

„Tovarăș fii cu noi,
Un fluter simplu taie-ți și fă-ne
cînturi noi”.

Fără îndoială, mulți dintre reporterii tineri ar putea lua ca exemplu numeroasele reportaje privind noile înfățișări și prefacerile revoluționare din patria noastră, publicate de acest neobosit și strălucit om de cultură. Aproape toate sînt scrise în urma călătoriilor și a laborioasei activități de cunoaștere a realității din circumscripțiile unde academicianul G. Călinescu a fost deputat în trecutule legisla-turi.

Îndemnul plin de căldură și înțelepciune adresat de către partid scriitorilor, de a cunoaște nemijlocit noile realități, a găsit fără încetare în inima acestui remarcabil scriitor un ecou profund și entuziast.

Caligrafînd cu emoție și bucurie aceste șiruri, am simțămîntul că mă găsesc în fața unuia din milioanele de buletine de vot. Desigur, ideea, firavă și nici prea inedită, vrea să exprime o metaforă, dar nu preget a-mi arăta și aici recunoștința față de acela care pentru poezii, prozatorii și reporterii tineri nu încetează a fi un strălucit exemplu de muncă și patriotism, de energie și entuziasm, de conștiință artistică și cetățenească.

Petru VINTILĂ

„MĂRIA NOASTRĂ” DIN MARAMUREȘ

Acum cîțiva ani, în presajna alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională, mă aflam la Păulești. Venisem pentru a doua oară în satul acesta și admiram casele noi de pe o parte și de pe alta a uliței pietruite ce duce de la gară la centru. Doar ici, acolo, se mai vedea cite o casă măruntă, acoperită cu paie, rămășițe ale celor care alcătuiau satul înainte de 1944.

— La 7 martie avem alegeri. Dumneavoastră pe cine votați? — l-am întrebat pe un bătrînul țanțoș, gătit ca de sărbătoare, care se întorsese cu trenul de la oraș.

— Pe Măria noastră, pe cine alta? — mi-a răspuns moșul.

Mi s-a părut că omul vorbea în pilde. L-am privit surîzînd și i-am cerut explicații:

— Adică pe cine? — Pe Maria Zidaru, președinta cooperativei noastre. Pe ea am fost propus-o! No, să ne trăiască mulți ani! Cu bine! — a încheiat omul și a pornit pe altă uliță.

În vocea și în vorbele lui am citit mîndria și dragostea față de președinta și candidata lor. De atunci și pînă astăzi, satul Mariei Zidaru din Maramureș a prosperat continuu. În vara anului 1964, dintre vechile case acoperite cu paie, nu mai exista decît una, transformată în muzeu. Satul seamănă azi mai mult cu un mic și cochet orașel decît cu așezarea săracă de odinioară. Se poate spune, pe drept cuvînt, că și viața oamenilor din Păulești s-a schimbat complet. Și rolul principal în această schimbare l-a avut cooperativa agricolă de producție, a cărei președintă este Maria Zidaru, Erou al Muncii Socialiste. Ca un omagiu pentru munca ei, păuleștenii „au fost propus-o” din nou candidată a Frontului Democrației Populare pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, iar în ziua de 7 martie o vor vota cu dragoste și încredere.

Serban NEDELICU

ÎN PĂDURILE DE LA VATRA MOLDOVIȚEI

Muncitorii exploatarei forestiere de la Vatra Moldoviței îl cunosc bine și îi rostesc adesea numele

pe care-l readuc în discuție vestile pornite de prin sate și ajunse în îndepărtatele parchete din inima muntelui. De două ori s-a pomenit numele acesta cu prilejul comentariului la știrile că noi cămine culturale au fost clădite în satele din vale. Încă de două ori cu prilejul inaugurării a două noi localuri de școală. Și cînd o porțiune de 9 km de șosea comunală a fost pavată, încadrîndu-se în rețeaua de căi de comunicații din partea locului cu demnitatea unei șosele moderne, s-a spus din nou că aici se simte printre altele și mîna lui Ciprian Moraru.

E un bărbat în puterea vîrstei, cu minile asprite de contactul de o viață cu uneltele tăietorilor de păduri (conduce o brigadă în sectorul III forestier Vatra Moldoviței), bun cunoscător al vieții și aspirațiilor oamenilor din țînt. A fost ales, în urmă cu patru ani, ca deputat în sfatul popular comunal Vatra Moldoviței și în această calitate a adus o contribuție însemnată la înfăptuirea unor schimbări importante în dezvoltarea și în înfrumusețarea localității. Iată de ce locuitorii comunelor Vama și Frumosu l-au propus pe Ciprian Moraru printre candidații Frontului Democrației Populare în apropia-tele alegeri pentru Sfatul popular al regiunii Suceava.

R. NICOLAE

TEXTILISTA DIN BOTOȘANI

Deasupra unui clișeu abia ieșit din teacul mașinii tipografice și ajuns pe masa mea de lucru sub formă de pagină în excelentul volum de însemnări reportericești „Arpegii la Siret” de Paul Anghel, am citit aceste cuvinte: „Bunicele ei psalmodiau la strună sau purtau în briu furca de tors”. Fotografia reprezenta unul din acele imense ringuri mecanice cu ajutorul cărora „femeile de la Săvinești torc lina lactamei” și pe textilista care supraveghea neîntrerupta trefilare a firului diafan. Imaginea exprima — în mod simbolic — progresul din viața țării în anii regimului democrat popular, progres ce rivalizează, ca proporții și semnificație, cu distanța de la furca buncii la ringul cu bobinouri încărcate cu kilometri de fire.

Alături de volumul amintit, o altă imagine. A adus-o — împreună cu cîteva impresii culese în călătoria la Botoșani din care abia s-a întors — un confrate, nedespărțit prieten al aparatului cu peliculă fotosensibilă. E portretul unei textiliste de pe meleagurile Moldovei de nord, despre care știam că a fost propusă candidată a Frontului Democrației Populare în alegerile pentru Sfatul popular al regiunii Suceava în circumscripția electorală nr. 80 — orașul Botoșani. O cheamă Maria Coșoreanu. Aparatul fotografic a surprins-o la locul de muncă, în fața unei moderne mașini de țesut. Mă simt tentat să scriu sub rama clișeului: „bunicele ei purtau în briu furca de tors”. Dar înțeleg că aceasta n-ar spune totul. Căci Maria Coșoreanu este nu numai una din muncitoarele fruntașe ale întreprinderii textile din Botoșani, nu numai una din miile de femei de pe întinsul țării care au rupt pentru totdeauna legătura cu „tradiția” greutăților de tot felul și a umilimțelor de pe vremea furcii de tors, ci și o neobosită activistă pe tărîm obște, ale cărei merite, binecunoscute, îndreptătesc întru totul încrederea pe care i-au acordat-o cetățenii din circumscripția electorală nr. 80, atunci cînd au propus-o să candideze în alegerile pentru Sfatul popular al regiunii Suceava.

Radu NICOARĂ

■ MEXICUL VĂZUT DE LA ÎNĂLȚIMEA VULCANILOR ÎNZĂPEZIȚI ȘI LA „SCARĂ” PĂMÎNTEASCĂ ■ BLOCURI DE METAL ȘI CRISTAL ȘI CONSTELAȚII DE NEON DEASUPRA RUINELOR VECHIULUI TENOCHTILÁN ■ VARĂ ÎN PLINĂ IARNĂ LA CIUDAD DE MÉXICO.

PRIN CETĂȚILE VII ȘI MOARTE ALE

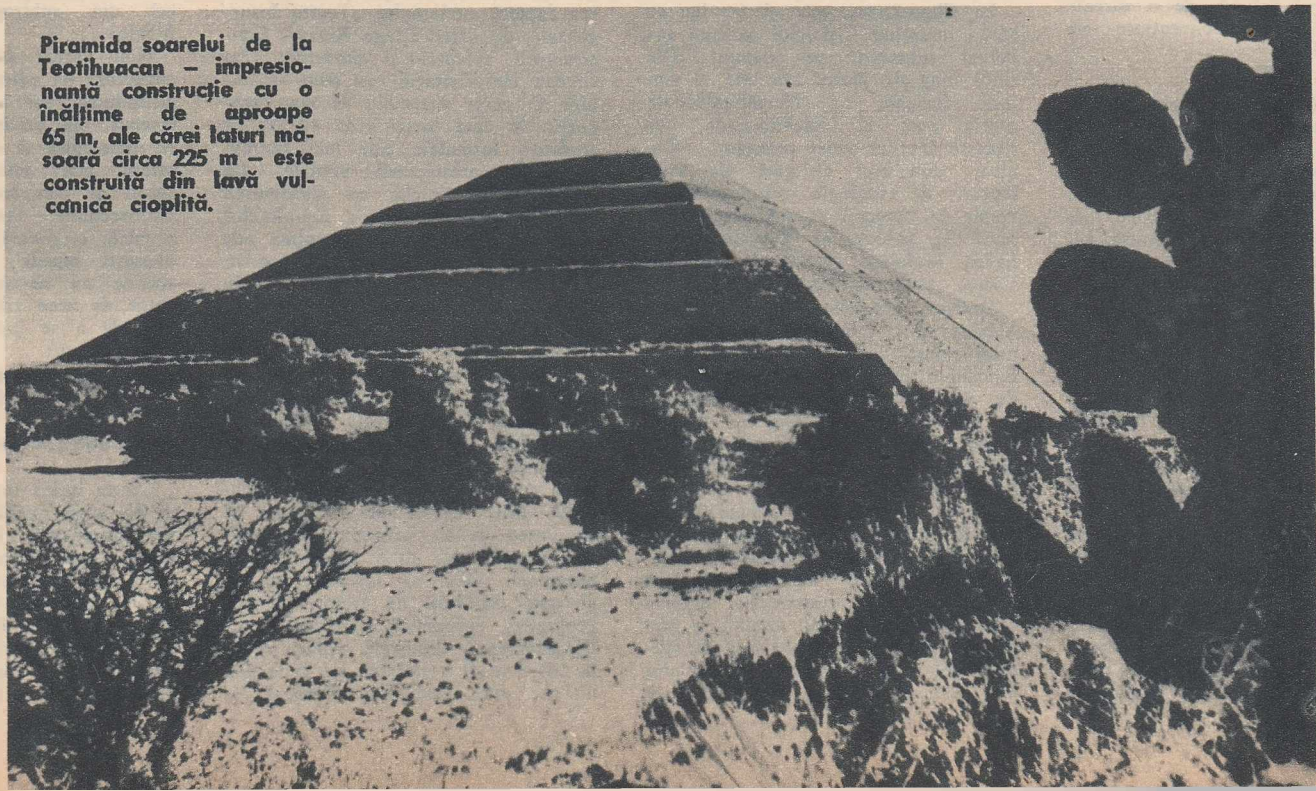
Exemplu tipic de arhitectură mexicană : clădirea bibliotecii, făcînd parte din complexul studențesc „La Ciudad Universitaria” – paralelipiped acoperit în întregime de decorații murale, fiecare perete ilustrînd un episod caracteristic istoriei Mexicului.

MEXICULUI (I)

Note de drum

de Nestor IGNAȚ

Piramida soarelui de la Teotihuacan – impresionantă construcție cu o înălțime de aproape 65 m, ale cărei laturi măsoară circa 225 m – este construită din lavă vulcanică cioplită.

O izbitură laterală mă smulge din toropeală. În semi-obscuritate, mă lovesc de masca cu oxigen, care a fișnit din capsula de deasupra fotoliului. Un vecin înspăimântat de apariția unei măști similare și-o pune pe față, conform instrucțiunilor primite la decolare pentru eventualitatea unui accident la mare altitudine.

Altă izbitură, și mai brutală, face să se dubleze parcă mugetul motoarelor cu reacție ale avionului gigantic care încearcă să se smulgă din înclăștarea curenților aerieni. Ne înfundăm în fotolii, prinzându-ne instinctiv, cu mâini nervoase, centurile de siguranță. Numai la clasa I cei doi „hacendados” mexicani — cu pantaloni largi prinși în pafale de argint, cu pînteni uriași la cizme și pistoale cu butoi la brîu își continuă neturburat — de la Bruxelles, unde s-au urcat cu nevestele lor îmbrăcate după ultima modă pariziană — partida interminabilă de „Scotch and Soda”.

Intr-un tîrziu, cu glas sugrumat, spicherul se... grăbește să ne informeze: „Vremea este foarte rea (?). Dar — adaugă el — măștile de oxigen au fost lansate dintr-o eroare”.

Prin vizorul oval cerul de dimineață apare neașteptat de clar, cu stelele lui somnoroase. Se crapă de ziua. Coadă vîrtejului (teribilele vîrtejuri din Golful Mexic!) mai face, cu ciudă, să vibreze nava aeriană, care-i scapă definitiv. Furtuna se stinge ca un preludiu la un spectacol straniu. Aproape de plafonul de nori, pe care l-am străpuns, se înalță în fund cornurile ninse ale unor vulcani. Popocatepetl! — spune cineva. Sîntem deasupra marelui Tenochtitlán, celebra capitală a imperiului aztec, Ciudad de México de astăzi.

După cîteva ore petrecute pe aeroport, plecăm cu un avion care zboară la mică înălțime. Un noroc neașteptat: Mexicul „à vol d'oiseau”. Trec pe dedesubtul nostru, repede, prea repede, ruine întinse ale unor temple și piramide aztece, munți pleșuvi, grămezi vaste de stînci, forme fantastice de piatră și humă, încremenite într-o înclăștare cumplită, cărora doar geniul lui Siqueiros a izbutit să le găsească echivalentul în peisajele sale mexicane. Coasta oceanului e scaldată de ape verzi, de un verde purulent, înconjurînd uneori mari Pete feruginoase, mlaștini sanghinolente. De aici, de sus, ochiul nu distinge bine viața vegetală, iar satele și orașele se pierd în ansamblul crispat al solului, de o răceală tragică sub razele concentrate ale soarelui tropical.

★

Cu amintirea acestor senzații în care-și găseau ecou, probabil, și unele lecturi mai vechi despre năvălirea lui Hernán Cortés, civilizația aztecă în ruină — m-am întors după doi ani la Ciudad de México, de data aceasta venind nu dinspre zăpezile Canadei, ci dintr-o călătorie întreprinsă în zonele toride ale Americii de Sud. Zburasem ore în șir printre stelele unei nopți imense în care am încrucisat ecuatorul, iar în locul emisferei lui Cruzeiro do Sul am văzut (spectacol cosmic turburător) reapărînd constelațiile familiare din jurul stelei polare.

Privit la „scara” pămîntească Ciudad de México și se revelează de la început (și-ți rămîne în minte tot timpul) ca una din cele mai frumoase metropole ale Americii Latine. Orașul are aproape cinci milioane de locuitori, circulația vehiculelor este uriașă și modernă (aici am văzut automobile de cele mai noi tipuri, taxiurile numeroase sînt dirijate prin radio din stații centrale, tramvaiile

au rămas puține, doar la periferie). Cu toate acestea orașul Mexico nu lasă de loc impresia de furnicar uman, agitat, înăbușitor, ca alte centre latino-americane. Întinsă pe o suprafață imensă a acestui platou, la o altitudine de peste 2.500 m., capitala statului mexican are bulevarde și străzi largi, e concepută parcă de un constructor generos, fără economie de spațiu. În centrul istoric al orașului, „Piața Constituției”, se află faimosul „Zócalo”. Această uriașă întindere, de proporții neobișnuite pietruită cu lespezi și rezervată doar trecerii pietonilor, scoate în relief grandoarea monumentelor arhitectonice vecine. Paseo de la Reforma, Avenida de Los Insurgentes — arterele principale — desfășoară pe o lungime de mulți kilometri viața comercială intensă a orașului. Aici sînt concentrate magazine mari, cinematografe vaste, care aprind noaptea constelații multicolore de reclame cu neon, blocuri de metal și cristal cu zeci de etaje. La această înălțime (închipuiți-vă un oraș plasat cam la nivelul Caraimanului sau al Omului) clima subtropicală apare oarecum sublimată, cu un aer tare și sec, cel puțin în acest anotimp — iarna — cînd am vizitat Mexicul. Ziua termometrul se ridică la 30 de grade și aspectul hibernal al orașului pare ciudat unor oameni care se simt, la această temperatură, în plină vară. Noaptea însă se lasă un frig destul de serios. Mexicani sînt înarmați cu pulovere și pardesiuri, ceea ce nu împiedică de loc ca oscilațiile bruște de temperatură să favorizeze răcelile și guturaiul (în farmaciile din Ciudad de México tocmai era la modă un medicament nou, „leac suveran” împotriva gripei).

Vegetația, deși specifică acestei părți de lume, ne amintește de aceea din Europa: nu are dezlănțuirea carnală a arborilor și ierburilor tropicale sud-americane sau cubane, ci — acum, iarna, mai ales — un aer discret, subtil. Parcurile, grădinile — Alameda, în plin centru, el bosque de Chapultepec (dealul pietros unde se afla pe vremuri reședința de odihnă preferată a împăratului aztec Moctezuma, iar acum — în palatul construit de un vicerege spaniol — se află Muzeul de istorie) au uneori o eleganță pariziană, datorită desigur unei vădite influențe franceze. Statuia „desnuda” a unei Diane, de altfel foarte franceză și aceasta, așezată la începutul parcului de la Chapultepec, se întoarce însă — cum îmi spunea un mexican ironic — cu partea posterioară spre Occident...

La Chapultepec este și un lac cu bărci, amintind Cișmigiul toamna sau Parcul Libertății pe vremuri. Din zidul lung de piatră afumată al finitiei dedicate lui Netzahualcōyotl, regele poet al chichimecilor, apa țîșnește într-un vuiet monoton, odihnitor, prin zeci de guri ale unor făpturi de zoologie mitologică, în vreme ce oamenii se odihnesc și visează la poalele ei. Deasupra altui havuz veghează statuia bunului Las Casas, „padre de los indios”.

Desigur, clădirile din Ciudad de México sînt foarte diferite ca stil arhitectonic. Într-adevăr, ce ar putea fi comun între imensul paralelipiped de sticlă, „Torre latino-americano”, de 40 de etaje, și cele din vechile cartiere în stil colonial sau imensa catedrală metropolitană din Plaza de la Constitución, amestec de neoclasic și baroc, fără să mai punem la socoteală stilul mai încărcat, „churrigueresco” mexican, al vecinului catedralei, cunoscutul „El Sagrario”? La această din urmă construcție, maniera explozivă a artistului spaniol a fost dublată parcă de oroarea față de spațiul gol a decoratorilor templelor din Asia de sud-est — aceeași fugă

Vederea de pe Paseo de la Reforma.

de vid care se vedește și în decorația fațadei modernului Teatro Insurgentes” de către Diego Rivera. Constructorii celebri și moderni, „La Ciudad Universitaria” au știut să îmbine în acest ansamblu de mari proporții, în care încap vreo 80.000 de studenți, formulele cele mai îndrăznețe ale arhitecturii actuale, din beton, metal, sticlă, cu distribuția abilă a spațiilor verzi, a suprafețelor goale care dau o măreție calmă atît de specifică orașului (opusă celei, dacă se poate spune „gotice”, în sensul țîșnirii spre înălțimi, a zgîrîenilor din São Paulo sau New York). Pictură murală narativ-istorică sau expresionistă, dar exhaustivă, acoperă în întregime pereții unor vaste clădiri. Este oare această arhitectură admirabilă, deliberat națională, mai mexicană decît vechile biserici și palate în stil baroc sau decît „rascacielos”-urile (zgîrîie-nori — n.r.) de pe Paseo de la Reforma? În realitate orașele care au o „personalitate” puternică, adică un specific, rezultat al unei infinități de factori istorici, geografici, economici, psihologici etc., își asimilează diferitele stiluri oricît de mare ar fi varietatea lor și le dau un aer unic, inimitabil. Barocul din

balticul Leningrad este altul decît cel din subtropicala Ciudad de México...

Noul venit pe acest platou se adaptează de obicei destul de greu cu altitudinea, dar are — poate — la început, din pricina chiar a turburării fiziologice și sufletești, o receptivitate mai acută pentru „aerul” subtil și complex al acestei cetăți multiseculare. Presiunea atmosferică e mică, o gheară îți încearcă inima, obosești repede (echipele de fotbal străine au nevoie de o săptămîină, chiar de a se încumeta într-un meci cu localnicii).

Desprind cîteva rînduri din filele unui jurnal de călătorie.

Ciudad de México, 7 Ianuarie

„Scriu întins în pat, în camera 507 de la hotel Sevilla. Astăzi mi-a fost rău. Întepături în regiunea inimii, respir greu, amețesc.

Prieteni noștri mexicani sînt foarte atenți. R. mi-a oferit un tub cu medicamente (pe care le folosește și el, vechi cardiac). S. m-a dus la un cardiolog. Directorul lui „Siempre” crede că ar fi bine să-l întîlnesc

Coatlíque — „Doamna cu fustă de șerpi” — considerată de vechii azteci drept mama tuturor zeilor.

pe rectorul universității, mare specialist în boli de inimă, dar — până una-alta — mi-a sugerat să iau un pahar de whisky... și să nu mă mai gîndesc la asta (soluție pe care, de fapt, mi-a oferit-o și cardiologul). M-am tîrit pînă la frescele lui Orozco, la Palatul Justiției, și, cu greu, pînă la cele ale lui Diego Rivera, de la Palatul Guvernamental. Ceea ce mi-a rămas, prin acumulare — poate — cu imaginea anterioară a orașului, cu «corrida» de duminică, cu gheara cardiacă producătoare de anxietate, este o senzație foarte stranie la care contribuie și solemnitatea de piatră rece a orașului vechi, și sunetul dur, distant, al clopotelor care cioplesc sever timpul, și delirul crud al multimei la luptele de tauri, și — în fine — aceste fresce enorme, halucinante, tragice ale lui Orozco...

9 Ianuarie

...Ieri mi-a fost rău din nou. Orașul străvechi al lui Moctezuma și Cortés cere — se vede — «sacrificii» pentru zeii lui cumpliți. În Muzeul de istorie și antropologie, în fața uriașei pietre circulare pe care aztecii își jertfeau prizonierii (se

vede igheabul prin care se scurgea sîngele fișnit din inimile smulse), a reînceput brusc să mă strîngă gheara din piept*...

MARELE TENOCHTILÁN

Tenochtitlán, vechea capitală a imperiului aztec, a dispărut de mult, dar tragediile și umbrele ei plutesc încă aici, pretutindeni. La Roma, la o cotitură a șoselei asfaltate, și se dezvăluie brusc, din goana ultimului tip de Fiat, perspectiva uimitoare a forului roman sau a Capitolului și te trezești aruncat cu două mii de ani înapoi. Orașul — sau orașele — pentru că există, pe lângă cea antică, și o Romă medievală, o alta a Renașterii, ca să nu mai vorbim de cea modernă — au crescut unul în jurul celuilalt și nici o suprapunere, nici o distrugere (și aici, de altfel, numeroase: noile clădiri s-au construit multă vreme pe seama celor vechi) nu au putut să nimicească vreunul din straturile istorice succesive.

Aici, la Mexico, deși orașul aztecilor e mult mai recent (fondat în 1325 și distrus treptat în anii de după „conquista”, în secolul al XVI-lea), greu se mai pot găsi vesti-

gii directe ale Tenochtitlánului. Ce a mai rămas din vechile așezări? Dacă lăsăm la o parte piramida din Tena-yuca, de la periferia Mexicului, piramida circulară din Cuicuiltes, cel mai vechi monument al orașului sau ruinele aztece din preajma catedralei — aproape nimic. Poate, doar, urme vegetale, ca secularii arbori *aguaguetes* din bosque de Chapultepec (unii — precolumbieni) sau faimosul „arbol de la Noche triste” (tot un fel de „aguaguetes”) lângă care se zice că ar fi plîns Hernán Cortés, fugărit din Tenochtitlán...

Și totuși capitala aztecă n-a fost un sat oarecare. Cuceritorii spanioli, atunci cînd s-a ivit în fața lor mărețul Tenochtitlán — au crezut la început că sînt victimele vrăjitoriilor din istoriile cavalerești de soiul lui „Amadis de Gaula” (lecturile preferate ale lui Don Quijote). Iată cum descrie această cetate miraculoasă unul dintre cuceritori, Bernal Diaz del Castillo :

„De acolo văzurăm cele trei căi care intră în Mexic și anume pe aceea din Iztapalapa, pe unde venisem cu patru zile mai înainte, și pe aceea din Tacuba, pe unde ieșirăm fugăriți mai apoi, în noaptea mării noastre nenorociri... și pe aceea din Tepeaquilla. Și vedeam apa dulce care venea de la Chapultepec, apă pe care o foloseau cei din oraș, și pe cele trei căi (vedeam) podurile făcute din loc în loc, pe unde intra și ieșea apa din lagună, dintr-o parte în cealaltă parte; și vedeam în acea uriașă lagună o mulțime foarte mare de bărci, unele care veneau cu merinde și altele care se întorceau cu încărcături și mărfuri, și vedeam că în acel mare oraș și în toate celelalte orașe din apă nu se trecea de la o casă la alta decît pe niște poduri mișcătoare, care erau făcute din lemn sau în luntre...

Și după ce am privit bine și am chibzuit la ce văzusem, ne-am uitat din nou la piața cea mare și la mulțimea de oameni care se afla în ea, unii cumpărînd, alții venînd, astfel încît numai zgomotul și zumzetul vocilor și cuvintele de acolo răsunau la mai mult de o leghe; și printre noi se aflau ostași care fuseseră în multe părți ale lumii, și la Constantinople, și în toată Italia, și la Roma și ne-au spus că o piață atît de bine rostuită, cu atîta rînduială, și atît de mare și plină de atîta lume nu mai văzuseră*).

Unde a dispărut această cetate grandioasă care, la sosirea lui Hernán Cortés, în 1519, număra cam trei sute de mii de locuitori; întrecîndu-se cu cele mai populate orașe ale „lumii vechi”?

Sîntem în străvechiul Teopan, cartierul San Pablo — pe timpul dominației spaniole, unde se află în prezent Plaza de la Constitucion, cu imensul Zócalo în mijloc. Doar la cîteva zeci de metri de aci se găsea, acum patru sute de ani, incinta sacră a Tenochtitlánului, împrejmuită de un zid înalt care forma un pătrat cu latura cam de 500 m. Cu harta în mînă, fac înconjurul acestei incinte — presupuse de arheologi — pe Calle Carmen, apoi la stînga pe San Idelfonso și din nou la stînga pe Monte de Piedad. Pe acest spațiu se află în prezent catedrala El Sagrario și multe clădiri vechi, rămase de pe vremea dominației spaniole, iar la marginea „pătratului”, cîteva edificii publice — Ministerul Economiei, Muntele de pietate...

Numai într-un singur loc, la încru-cișarea străzilor Seminario și Guatemala, în fața laturii de răsărit a

marii catedrale, se află ruine aztece, dezvelite în fundul unei gropi adînci. Sînt tot ce se mai poate vedea din vasta piramidă, una din cele 78 de clădiri care alcătuiau centrul religios al orașului aztec, Marele templu. Vechii indieni au folosit cimentul — după cum se vede încă la puținele ruine dezgropate — ceea ce dădea piramidelor culoarea albă. Din această cauză spaniolii porniți să prade metale și pietre prețioase — ne spune prietenul R., care nu uită să ne amintească întotdeauna: „Soy también azteca” (eu sînt și aztec) — au crezut la început, fascinați, că piramida era construită din argint.

În jurul nostru, sub caldarîmul străzii, pe dedesubtul caselor și bisericilor, zace, înmormîntată de multe secole, strălucita civilizație aztecă.

(Urmare în numărul viitor)

Ruinele vechilor temple sînt adesea locurile de joacă preferate ale micilor mexicani

*) Diaz del Castillo Bernal. „Historia Verdadera de la conquista de México”, 2 vol., Editorial Porrúa, México, 1955, pag. 280—281

Lecție practică la sectorul viticol . Un grup de cursanți experimentind tăierea și împachetarea plantelor-„mămici” destinate să dea naștere viitoarelor odrasle de viță nobilă.

Hrisovul s-a mai „înnoit” cu o semnătură : inginerul agronom Pavel Athanasiu, Ion Crăciun – președintele cooperativei agricole de producție din Buciumeni – inginerul Ion Bușcă și alții de-ai casei fac prezentările : asta e prisaca și o parte din livadă... dincolo zootehnicul... iazul și bazinul pentru irigație...

APLAUZE IN CIFRE...

Dezvoltarea mișcării artistice de amatori din țara noastră poate fi sintetizată atât de succesele dobândite pe scenă în cadrul celui de al VII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori, cât și în cifrele de mai jos :

PARTICIPANȚI : 30.150 soliști vocali, instrumentiști și dansatori.
29.325 formații muzicale, coregrafice și brigăzi artistice de agitație.
700.000 artiști amatori.

SPECTACOLE : 300.000.
SPECTATORI : 30.000.000.

ASTĂ-SEARĂ LA CAMINUL CULTURAL:

BUCIUMASII DE LA „PROGRESUL”

AUTORI : 1.000 de familii.

PERSONAJE : Moș Furnică — cu ajutorul trusei de machiaj, a reflec-
toarelor și al transformatorului electric, 70 de ani ; profesorul — 27 de ani ;
nea Vasile — de la sfat ; un paznic de noapte — vede tot, știe tot — total
365 nopți-muncă pe an (minus concediul de odihnă) ; un buciumaș — ca
toți buciumașii ; alt buciumaș — la fel cu primul. (O singură încălcare a
adevărului istoric : nu e din Buciumeni — e din Gorj.)

În alte roluri nu mai apar, ci dispar una după alta : o lampă cu gaz,
baba Soimuz — doftoroaia satului — un acoperiș fără antenă de radio, un
fachir... De fapt, fachirul este tot nea Vasile, care fiindcă nu îndrăznește să...
Dar să ne întoarcem la subiect.

SUBIECTUL : Printre legendele care circulă pe seama chipului în care
a luat ființă comuna Buciumeni din raionul Tecuci, există și aceea a unui
hrisov de înstăpînire pe care măria sa Ștefan Voevod, domnul Moldovei, l-ar
fi dat buciumașilor de sub comanda căpitanului Vizeure, cam pe la 1475,
îndată după bătălia de la Vaslui.

Hrisovul, zice-se, scris pe piele
de oaie și întărit cu semnătura
domnitorului și cu pecetea capului
de bour din stema Moldovei, ar
exista și astăzi. Așa se spune. Îl
păstrează, cică, ultimul dintre stră-

— Hrisovul, Moș Furnică ! Unde
e hrisovul ?

Moșneagul, aș, nimic. Se face că
nu pricepe.

— Care hrisov ? — zice.

— Hrisovul, documentul acela de

prezentarea cadrului : 515 hectare ;
a personajelor principale : Ion Tudor
din brigada nr. 2, Vasile He-
rescu din brigada nr. 6, Ștefan
Bîră — șefii de echipă Nicolae
Boș, Toader Angheluță, Aurel
Mărmureanu, Elena Roșioru și alții.

Prezintă apoi aplauzele materia-
lizate ale spectatorilor : două me-
dalii la Concursul republican —
pentru cei mai buni struguri de
masă — precum și alte multe me-
dalii individuale pentru producția
virf de 15.000 kilograme struguri
la hectar, pentru venitul de câteva
milioane reprezentînd cam 70% din
întregul venit al cooperativei agri-
cole de producție din comună.

De altfel cifrele sînt în continuă
creștere. Cele din anii trecuți nu se
mai potrivesc cu cele de azi, iar
celor care vor urma li se creează

ceri, asistenți sanitari, o soră de
ocrotire, o îngrijitoare...)

— ...Pe moașă o cheamă tot ca
și pe mine : Constanța...

— Moș Furnică...

— Nu, nu ! Numai Furnică —
atît. Fără „moș”. Constanța Fur-
nică. Continuă, sărînd de la una
la alta. (Și viceversa.)

— Motocicleta de colo, o vezi ?
E a unuia din brigadă de la noi
— unu' Pandlele. Casă ca a lui
Ionică Nedelcu nu putea să-și
facă ? Sau ca ăstăalt — Gheorghe
Cosma de la brigada a 3-a, ca
Aurel Mărmureanu, ca...

Și începe să înșire la nume... Care
ce și-a făcut, ce și-a cumpărat
de cînd a intrat în cooperativă și
pînă acum : căși, aparate de radio,
mobilă, mașini de cusut, de spă-
lat... (Aici, autorii, socotînd că din

Faceți cunoștință : cîțiva dintre interpreții brigăzii artistice de agitație a
Căminului cultural din Buciumeni.

Una din școlile de opt ani și cîțiva dintre cei care țin să afle de la tanti
instructoare a brigăzii, dacă nu mai are nevoie de artiști.

nepoți de azi ai aceluia viteaz că-
pitan de răzeși, carele, la rîndul
său, în genunchi, l-ar fi primit din
chiar mîna Măriei Sale.

Povestea aceasta a ajuns pînă la
urechile istoriei, care, nici una, nici
două, utilizează un tînăr profesor cu
cele necesare (lupă, aparat fotogra-
fic, cazmale, un cort special, peli-
canol pentru lipit tichetele la de-
contare etc., etc.) și-l trimite să
dea de urma hrisovului.

Unde e hrisovul ? (Conform des-
fășurării spectacolului brigăzii cămi-
nului cultural.) Păi unde să fie
hrisovul ? ! La Moș Furnică. Dum-
nealul e și cel mai bătrîn din com-
ună, dumnealul e și cel mai în-
țelept — le știe pe toate de la
Adam-Babadam încoace, are și ceva
cimotoii la Vizeurești *)... Așa că... la
ce să mai lungim vorba ? ! Sărîm
direct la scena a 3-a. (Vezi progra-
mul brigăzii, tipărit de Casa regio-
nală a creației populare din Ga-
lați.)

Vine profesorul la Moș Furnică :

*) Vizeurești — comună în raionul Tecuci
despre care se spune că ar fi chiar locul
de unde se trage vestitul căpitan de
răzeși — hatmanul Vizeure de mai tîrziu.

împroprietărire pe care domnul
Ștefan... c-o fi și c-o păți etc., etc...
Și pe care dumneata... etc., etc.

Mai zi ceva dacă-ți dă mîna !
Caută moșul, se frămîntă... (Acolo,
în program, se frămîntă mai puțin.
Chestie de regie !) Și pînă la urmă,
dacă vede că n-are încotro, se ri-
dică și-i face semn să vină după el.

Atîta așteaptă și profesorul. Re-
pede — lupa, pelicanolul, cortul...
Unde să întindă cortul ?... Să nu-l
întindă încă. Deocamdată se duce
pînă la „zotehnie”. Are Moș Fur-
nică treabă cu cineva de acolo.

De la zotehnie, moșneagul își
aduce aminte că mai are o trebu-
șoară cu cineva de la „avicol”. De
la „avicol”, zor-nevoie, să dea și
pe la „casa de nașteri”... (Acolo cu
cine ar mai putea să aibă vreo
trebușoară ? !... Un lăudăros și moș-
neagul ăsta !)

Profesorul și-a cam pierdut răb-
darea.

— Hrisovul, Moș Furnică !

— Las' c-avem timp ! Stai să
vezî acum și „viticolul”.

Sectorul cel mai important. In-
ginerul agronom Ion Buscă face

încă de pe acum toate condițiile
(noi terasări, soiuri noi de viță,
noi cadre pregătite la cercurile de
învățămînt agrozootehnic etc.) ca
să-și poată și ele — cifrele — mă-
sura țaria cu oricare dintre vina-
turile din viitoarele podgorii ale
cooperativei.

Aproape 900 de hectare va atinge
în următorii ani întreaga suprafață
cu plantații de vie.

Închipuiți-vă o producție anuală
de cel puțin o sută de vagoane de
struguri și vinuri *Otonel* și *Bă-
bească* ale cooperativei agricole de
producție din Buciumeni, descin-
zînd în vitrinele cele mai elegante,
la mesele cele mai alese, la... etc.,
etc.

(Un ceas mai tîrziu)

— ...Da' dispensarul cel nou l-ai
văzut ?

— E tîrziu, Moș Furnică !... Hri-
sovul !

— ...Să vezi ce de doctori avem !...
(Se pricepe și Moș Furnică ăsta
la medicină !... Numai unul dintre
ei e doctor. Ceilalți șase sînt fel-

punct de vedere teatral replica ar
fi nițeluș cam lungă, intervin și o
reduc numai la... cinci pagini. Nu-
mai la ce și-au făcut oamenii din
1964 încoace : 83 locuințe noi, 200
aparate radio, 4 televizoare, 10 gar-
niture mobile etc.).

(Alt ceas mai tîrziu)

— Tovarăș' profesore !

Aici intervine Vasile — curierul
de la sfat. (De fapt trebuia să in-
tervină mai pe seară, încolo, dar are
ora de meditație la școală. Deh !
Care putea să-și închipuie acum
cîteva luni, cînd s-a scris programul
brigăzii, că pînă și dumnealui, Va-
sile, om trecut de patruzeci și cinci
de ani, o să se înscrie la școală, la
„fără frecvență” ! Ca și Marioara
Năstase, ca și Iordache Dragoș, ca
și mulți alți membri ai cooperativei
agricole de producție din Buciu-
meni.)

Iată-l raportînd profesorului care
l-a trimis să sape prin împrejurimi

Silviu GEORGESCU
(Continuare în pag. 14)

La dispensar.
Ștefan Cosma, membru al co-
operativei agricole de produc-
ție :

— Tovarăș' doctore, nu care
cumva să mă dai de gol la ai
mei! De alaltăieri m-a trimis
baba să-mi iau tensiunea! ▶

Profesorul : Și-asta ce e? Vreun
trofeu ?

Moș Furnică : Aș, e-o lampă de
muzeu !

(Interpreți : dr. Dumitru Cristea
și Gheorghe Strat). ▼

după niscai urme rămase de la stră-
moșii noștri.

Un sac întreg a adunat Vasile.
Lupa profesorului le cercetează în-
delung.

Epoca însă, tot Moș Furnică le-o
stabilește. Definitiv și cu cea mai
mare exactitate.

Astfel, rămășițele unui ulcior de-
spre care Vasile al nostru e con-
vins că a potolit setea „tovarășilor
locuitori de acum 2000 de ani”,
nu reprezintă altceva decât ul-
ciorul cu care mergea alde An-

gheluță la cîmp pînă a nu-și fi
cumpărat bidon din masă plastică.

— Dar aiasta ? — se umflă Va-
sile, pescuind din fundul sacului o
rotiță ruginită. De aiasta bag mîna
în foc că e taman din „epoca de tuci”.

— Ba e din epoca de... aragaz.
O caută bietul Iordache Ifrim de
i-au ieșit ochii. Cine știe cum o
fi pierdut-o deunăzi, cînd și-a adus
aragazul.

Alte urme... istorice : un călcător
cu mangel, o jumătate de strachină
dintr-un fost serviciu de... mămăligă,

doi nasturi de plapumă, o măsea de
minte...

(Alte ceasuri și mai tîrzii...)

Seară. Alt decor — alte lumini...
Pe stîlpi, la ferestre, în ogrăzi,
peste tot — lumini. (La lună se poate
chiar renunța ; face mofturi, se as-
cunde și nici nu se potrivește la
voltajul transformatorului...)

Megafonul din fața căminului
cultural transmite partea a doua a
concursului „Cine știe, cîștigă”.

La fereastra camerei de oaspeți
— lumină. Profesorul stă de vorbă
cu paznicul de noapte. Are și paz-
nicul ăsta o problemă.

— ... Colo lumina aprinsă, din-
coace la fel... Parcă nu mai au
somm... Valerica lui Stavarache
citește la poeziile alea de Shake-
speare (pronunță corect — voie de
la autori), ăstălalt, David croito-
rul, dă zor să-i termine pînă mîine
dimineată costumul lui fii-su de la
școala de muzică din Iași...

Profesorul, în gînd (fiecare cu
ce-l doare) : Unde?... Unde ar mai
putea să fie hrisovul?...

Afară — la megafon — vocea
lui Ștefan Bîră (cursant în anul III
la cercul de viticultură) : „... la
fel de dăunători mai sînt Lethus
apterus sau «forfecarul viței», Poly-
grosis botran sau...”

Paznicul (cu ale lui) : ... I-a scris
lu' taică-su, lu' alde David, că are
concert săptămîna viitoare. Și nici
tovarăș' Cosma, președintele sfatu-
lui, să nu crezi că se culcă înainte
de miezul nopții. Lucrează la pla-
nul de sistematizare a Buciume-
nilor.

Profesorul are o tresărire :

— Planul de sistematizare ?

— De sistematizare — da ! —
confirmă celălalt. Cum scrie și la
hrisov...

— Hrisov ? De unde știi ce scrie
în hrisov ? Toți vorbiți de el, dar
nimeni nu-l are.

— Ba îl cam avem cu toții, măr-
turisește paznicul. Il avem și-l pă-
străm cu toate urările de bine —
viață lungă, fericire și belșug — pe
care le va fi făcut ca încheiere, în
hrisov, domnul Ștefan vrednicilor
buciumași și stră-strănepoților lor.
Urări care de-abia azi, în zilele
noastre, se împlinesc cu adevărat...
(Întră pe cîntec și joc întreaga
brigadă.)

(Primul buciumaș)

*Acesta ni-i, profesore, hrisovul
Hrisovul nostru de la Buciumeni.
O licărire vie din talazul
Strălucitor al mindrei noastre vremi.*

(Al doilea buciumaș)

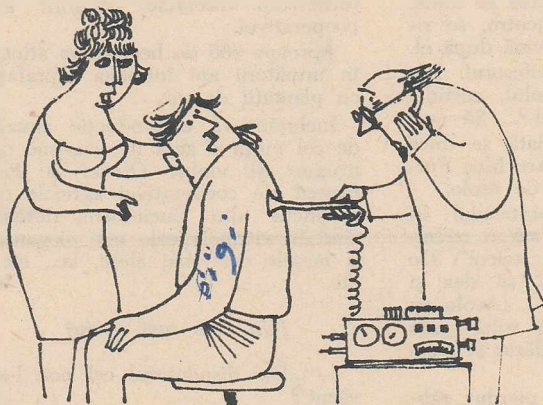
*Pe-acest hrisov ne-am pus
cu drag pecetea ;
Am pus pecete inima de jar
Căldura muncii noastre avîntate
Și fie-ntreg și-l dăm, partid, în dar.*

SILVIU GEORGESCU
Fotografii de Elena GHERA

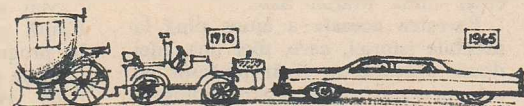
umor

reportaj
din
secolul
XXI

de Cîk DAMADIAN

— Uneori doarme chiar 4 ore pe zi. Credeți
că e foarte grav, doctore ?

LA MUZEUL MIJLOACELOR DE TRANSPORT
— Vai ce caraghioasă e asta din secolul
trecut !..

Pardesiul primăverii '965

MODA

O dată cu sosirea primăverii, simțim nevoia să ne revizuiți garderoba, s-o completăm și s-o îmbogățim. Moda actuală recomandă linii noi, culori mai luminoase, mai vii. Vă oferim, în pagina de față, câteva modele de pardesii create în fabrica noastră și respectând linia modelului pentru primăvara 1965.

1) Iată un demiu din stofă netedă bej, care se încheie la două rânduri, numai de la talie în sus, până sub reverele mici, ascuțite, subliniate de tigheluri (ca și gulerul lat și cusătura de pe mijlocul mîneții). Buzunarele se formează în linia de croială care pornește din partea de jos a răscoțurii mîneții.

2) Un alt pardesiu butonat la două rânduri (una din noutățile foarte frecvente în moda actuală), dintr-o stofă cu un desen în relief, de culoare albastru intens. Linia, gen redingotă, are partea de sus aproape de corp, evazîndu-se ușor înspre tiv. Gulerul, reverele, clapele, subliniate de tigheluri late.

3) Pe aceeași linie „redingotă”, într-o altă interpretare, un pardesiu elegant din stofă mov, una din culorile moderne. Mîneca chimono, guler îngust „en forme”, ușor degajat, buzunare în linia de croială laterală.

4) Un pardesiu tineresc, dintr-o stofă netedă, subțire, gri-verzui. Croiala e dreaptă, mîneca chimono, gulerul degajat, nasturii plați, din metal, gaica fixată între cele două linii de pensă.

5) Iată și o rochie-mantou din stofă cu aspect de panama, cu efecte foarte discrete de fire gri în țesătura bej. Partea de sus a spatelui e ușor susținută de o gaică prinsă în cusăturile laterale. Gulerul rotund, îngust, e degajat, iar fenta cu nasturi negri, prelungită sub linia taliei.

Ing. B. DARIE
șeful serviciului tehnic
al F.C.T. „Ducureștii”
Fotografiile de E. GHERA

1

3

2

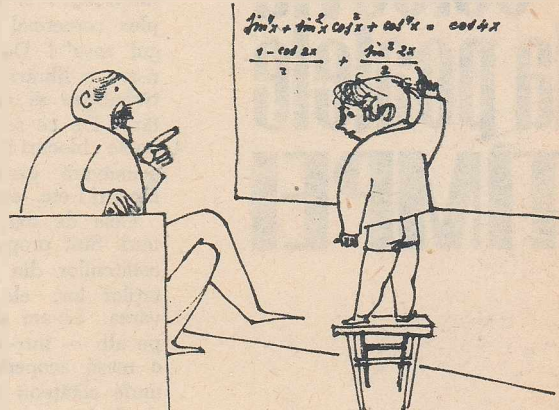
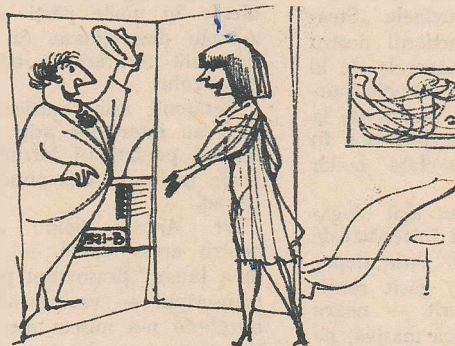
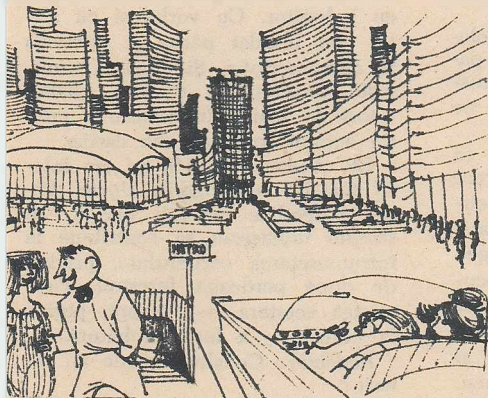
4

5

UDENJEȘTI

- Auzi ce idee, să fim obligați să facem pâ facultate un stagiu în București !...

- Soțul meu e la Valparaiso, reveniți peste o oră !...

- Fii atent, Nicușor, nici un copil de 6 ani n-ar face o asemenea greșeală !

Fii atent !

Braşov. Februarie 1965. Ger aspru. Pudră de argint peste brazi, peste case, peste tot. S-ar părea că iarna a pus stăpînire pe oraşul de la poalele Tîmpei. Nu e așa. În ciuda temperaturii scăzute, Braşovul își menține aceeași activitate febrilă ce-l caracterizează.

Poposind la Braşov, „Flacăra“ a făcut cunoştinţă — prin intermediul unei mese rotunde — cu cîţiva cetăţeni care alături de mii și mii de braşoveni și-au adus contribuția pentru ca oraşul lor să fie și mai bine gospodărit și mai frumos. Oamenii aceştia, ne-au vorbit despre multe lucruri, unele din ele mai mărunte, altele mai importante. Toate la un loc au adus Braşovului un însemnat spor de frumusețe și prestigiu. În plus, ele au adăugat în balanța administrației locale — într-un singur an (1964) — 42.711.733 lei. Milioanele de care vorbim reprezintă economiile rezultate din munca patriotică a cetăţenilor.

1.001 LUCRURI MARI ȘI MĂRUNTE...

Cerem de urgență trandafiri și castani pentru noile cartiere ale

Cîţiva oameni din Braşov ne vorbesc despre oraşul lor, despre realizările în domeniul edilitar, despre contribuția cetăţenilor la înfrumusețarea urbei.

cîteva din contribuțiile aduse de cetăţenii din circumscripțiile dv. De asemenea, am vrea să aflăm cîteva din intervențiile deputaților pentru rezolvarea diverselor probleme pe care le-au ridicat cetăţenii.

Alexandru Cadar: Să încep eu. Am fost ales pentru prima oară deputat în 1953. Activez și azi în circumscripția electorală nr. 44.

Redacția: Unde lucrați?

Alexandru Cadar: La uzina „Hidromecanica“; director adjunct.

Redacția: Ce v-a dat mai multă bătaie de cap?

Alexandru Cadar: Zidul morții!

Redacția: Nu pricepem.

Alexandru Cadar: E denumirea fostului loc mlăştinos aflat cîndva lângă fabrica „Nivea“. Era cea mai urîită parte a Braşovului. Mlăştina nu mai există în momentul de față. A fost acoperită cu pămîntul adus de la săpăturile făcute pentru construirea unor blocuri în cartierul Steagul roşu. Lucrarea n-a necesitat nici un fel de cheltuieli. Acum, în locul ce se chema „Zidul morții“ e un parc. Nu putem trăi fără flori!

Victor Bucşa: De sute de ani,

plex comercial modern. A fost realizat de sfat, la intervenția deputaților și cu sprijinul cetăţenilor. Tot cu sprijinul cetăţenilor s-a mai amenajat un parc cu ştrand de care se bucură nu numai cei din Noua, ci întreg Braşovul. Și tot aici e o grădina zoologică creată recent într-o poiană; lei și tigri, printre brazi și fagi!

Gheorghe Timar: Mi se pare că printre cei care ne găsim aici, eu sint... decanul de vîrstă.

Redacția: După mustața căruntă, se pare că da.

Gheorghe Timar: Nu mi-am dat-o jos din 1927. Între timp am fost cazangiu, sudor, director de uzină. Acum sint pensionar și, după cum vedeți, activez pe front obştesc.

Alexandru Cadar: Vîrsta oamenilor nu trebuie socotită după calendar. Activitatea tovarăşului Gheorghe Timar e o mărturie în acest sens. Vorbește-ne, moş Timar, despre gropile pe care le-ați astupat cu tonele de piatră trimise de sfat, despre trotuarele pe care le-ați aliniat în cartierul dumentale!

Gheorghe Timar: Nu, despre altceva vreau să vorbesc. Eu am avut

colocviu la poalele TÎMPEI

Braşovului! Să fie înlocuite imediat toate becurile uzate! De ce n-avem stații de autobuze la toate marile intersecții? E necesar un nou complex comercial lângă uzinele „Steagul roşu“! De ce cartierul nostru n-are o librărie? Taxatoarele de la troleibuze să cunoască bunele purtări! De ce se cojesc pereții de la unele blocuri? Să se planteze în primăvară garoafe în fața noilor blocuri! etc., etc.

Cele de mai sus nu sint slogani. Sint propuneri și întrebări ale cetăţenilor din Braşov. Puse deputaților lor, ele și-au găsit rezolvarea. Le-am descoperit — negru pe alb — într-o condică masivă, pe o masă acoperită cu postav, acolo unde cetăţenii oraşului s-au întîlnit zi de zi cu reprezentanții lor: la sfatul popular. Aici are loc și colocviul nostru.

Redacția: Am aflat că în anul 1964 cetăţenii Braşovului au realizat în cadrul întrecerii patriotice dintre oraşe 16 milioane de ore muncă... Dorim să ştim

o sfornică de apă care izvorăște de sub Pietrele lui Solomon — canalul Graft — străbate Braşovul, colectînd ape menajere. Canalul oferea în unele părți ale oraşului aspecte dizgrațioase. Și aceasta în flagrantă contradicție cu pitorescul Braşovului.

Cetăţenii din cartierul Bartolomeu au intervenit prin muncă patriotică pentru a-i înfrumuseța marurile într-unul din punctele de pe traseu.

Dr. Anesia Soiu: A daug că pentru acest canal — care trece de-a lungul Braşovului prin 15 circumscripții — vechea administrație burgheză n-a mişcat nici un deget. Noi însă „i-am dat la cap“ în locurile unde-și arăta din plin hidoşenia. Și, după cîte ştiu, o contribuție importantă la aceasta și-au dat-o și cetăţenii din cartierul Bartolomeu.

Gh. Nicoară, tehnician la uzinele „Steagul roşu“: Locuiesc într-un cartier muncitoresc: Noua. Aici nu exista o sursă apropiată de aprovizionare. Azi funcționează un com-

în circumscripția în care cetăţenii m-au ales deputat vreo şase familii care, deși n-aveau nimic de împărțit, o țineau într-o ceartă permanentă. Cînd am aflat că vor să umble pe la tribunal, m-am dus în casele lor și am cerut să le fiu eu judecător. Cu vorba și cu sfatul am instalat pacea și prietenia în circumscripție. Și, pînă la urmă, foștii certăreți au devenit colaboratori de seamă în realizarea multor acțiuni frumoase din cartier.

Dr. Anesia Soiu: Și eu am folosit metoda convingerii. Unele dintre gospodine nu se certau, în schimb înțelegeau să contribuie la înfrumusețarea cartierului... privind de după perdeaua ferestrei. Pasivitatea acestora — e drept, puține la număr — a fost combătută.

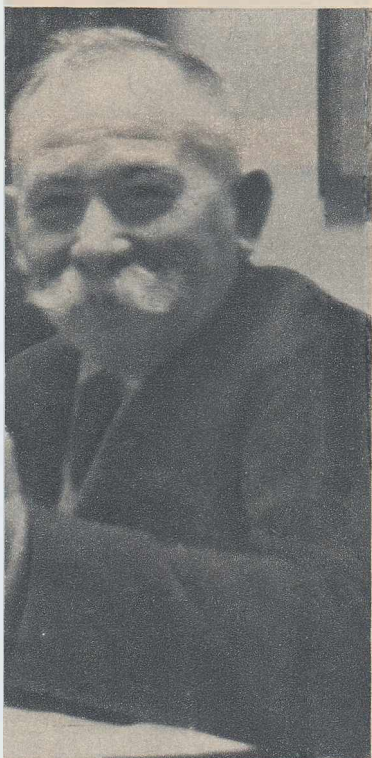
Redacția: Ce alte metode ați folosit?

Dr. Anesia Soiu: În afară de metoda convingerii, sprijinul a trei aliați prețioși: comitetul de cetăţeni, comisia de femei și comitetul de stradă. Astfel s-au născut spa-

ții verzi pe locuri virane (str. Avram Iancu), scuaruri în fața noilor blocuri, drumuri pietruite — câteva contribuții mici (prin muncă patriotică) la marea economie de peste 42.000.000 lei realizate în '64 la Brașov.

CE NU S-A SPUS LA MASA ROTUNDĂ...

Că în ultimii patru ani brașovenii au primit peste 6.000 de apartamente. Sînt blocuri zvelte și cochete care se încadrează în peisajul pitoresc atît de admirat de oaspeții orașului. Că Brașovul are azi gara cea mai modernă din țară. Că începînd de acum, din iarna asta, pentru prima dată, mașini mici sau mari urcă spre un colț de paradis — spre Poiana Brașov — pe un drum nou, neprimejdios, care oferă turiștilor o panoramă inegalabilă prin frumusețe, și că la construirea acestui drum brașovenii, mobilizați de deputații orașului, și-au adus o contribuție a cărei valoare exprimată în bani depășește un milion de lei. Că în serele ora-

șului sînt de pe acum pregătite milioane de flori care, o dată cu primăvara, vor înfrumuseța orașul pe o suprafață de aproape 100 de hectare. Că aceiași cetățeni ai Brașovului, prin munca lor patriotică, și-au adus contribuția la „nașterea” unui nou teleferic care în aceste zile a și început să-i poarte pe turiști deasupra unei pîrții de schi în Munții Clăbucetului din dreptul Predealului.

Nu s-a spus, așadar, tot. Se va spune însă. Nu într-un singur loc, ci în 280 de locuri. Adică în atîtea locuri cîte circumscripții electorale orașenești are acum Brașovul. Și lucrul acesta curînd, cînd cei aproape 170.000 de alegători din Brașov și localitățile subordonate se vor întîlni cu candidații Frontului Democrației Populare. Printre acești candidați se află și cei cu care am întretinut colochiul nostru la poalele Tîmpei.

G. CIUDAN
și F. URSEANU

POVEȘTEA VORBEI

TRATATE, POEZII ȘI... VASE ERMETIC ÎNCHISE

O poezie (sau altă operă literară) se numește ermetică dacă e redactată într-un stil obscur, înțelegibil. Pe de altă parte, utilizăm același cuvînt ermetic în legătură cu un vas, recipient etc. Este ermetic sau închis ermetic recipientul astupat perfect, așa încît să nu permită să intre sau să iasă nimic. Între aceste două folosiri ale lui ermetic e desigur o legătură; s-ar putea crede că opera literară se numește ermetică printr-o comparație cu vasele ermetice (e bine „închisă”, nelăsînd să se degaje din ea sensul sau nepermîțînd accesul cititorului la conținutul ei). În realitate, lucrurile se prezintă tocmai invers: mai întîi s-a spus poezie ermetică și abia după aceea, prin comparație cu operele literare inaccesibile înțelegerii, s-a spus vas ermetic. Justificarea acestei afirmații e cuprinsă în cele ce urmează:

Cuvîntul ermetic provine de la numele zeului grec Hermes. Cu două sute de ani înainte de era noastră au apărut, în grecește, cîteva „Tratate ermetice”, lucrări de teologie păgînă și de magie, inspirate din lucrări similare egiptene foarte vechi. Se numeau ermetice, deoarece cuprinsul lor era o învățătură divină, atribuită unei revelații a zeului Hermes. Tratatele ermetice fiind obscure, misterioase, epitetul ermetic s-a aplicat și unui gen de poezii la modă în acea vreme (poezille alexandrine), caracterizate tocmai prin obscuritate, stil greoi, încercat de aluzii mitologice. Ermetismul a reapărut în artă, ca o tendință formalistă, în diverse epoci. În evul mediu, alchimiștii l-au considerat pe același Hermes, drept părinte al alchimiei și magiei, de aceea ermetismul este un sinonim al denumirii mai cunoscute alchimie. Abia în epoca modernă, cuvîntul ermetic a depășit sfera teologiei, literaturii și alchimiei, căpătînd — printr-o comparație — sensul de „bine închis, astupat perfect”.

Sorin STATI

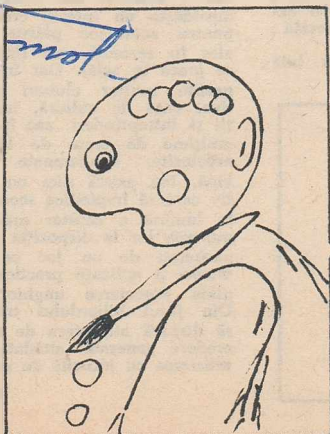
„EU SÎNT PICTORUL CU PANTALONI SCURȚI”

În nr. 49 din 5 decembrie 1964 am publicat la „Dialog” o notă pe care un corespondent din Tg. Ocna a intitulat-o „Pictorul cu pantaloni scurți”. Era vorba în această notă de o expoziție de artă plastică deschisă în acel oraș de către Casa rațională de cultură, la care, printre alții, a expus și un elev. Numele lui este Sorin Nicodim și are vîrsta de 14 ani. Grație faptului că pînă acum a avut trei expoziții personale, elevul Nicodim este cu-

noscult printre pictorii amatori, atît la Iași, unde învață, cît și la Bacău și Tg. Ocna, unde a prezentat pînă acum 406 lucrări (ulei, creion, acuarelă).

În urmă cu cîteva zile, la redacție a sosit un plic din Tg. Ocna. Expeditorul: „pictorul cu pantaloni scurți”. „Vă trimt spre publicare — ne scrie el — două desene: un pictor și un marinar văzuți de mine”. Și noi, după cum vedeți, le publicăm.

F. U.

din toată lumea

6 × 4 = 24...

Conform unei tradiții, în Anglia se organizează anual o întîlnire a tuturor născuților cvadrupli aflători pe pămîntul britanic. La ultima reuniune, care a avut loc la Grosvenor House din Londra, au luat parte 6 grupe de gemeni a cîte 4... exemplare. După cum se vede în imagine, la loc de cîinste se află mezinii...

17 CM DE ... APĂ DE COLONIE

Asigurăm cititorii că nu e vorba de nici o glumă. Într-un mare magazin din Geneva a început să se pună în vînzare apă de colonie cu... metrul. După cum se poate vedea și din imagine, lichidul plăcut mirositor, conținut în mici capsule de material plastic, se măsoară cu... rigla și se plătește cu 5 franci metrul.

SOMNIFER PENTRU RINOCERI ...

În ultima vreme în Kenya se remarcă o scădere îngrijorătoare a numărului rinocerilor, datorită braconajului. Pentru a evita totala dispariție a acestei specii, guvernul din Kenya a hotărît înființarea unor rezervații speciale. Iar pentru „convingerea” acestor pachiderme că locul lor e în rezervații s-a recurs la o metodă originală: rinocerii sînt împroșcați din elicopter cu săgeți îmbibate cu un somnifer puternic și, după ce adorm, sînt transportați în rezervații.

SPORT

ATLETISMUL DE SALĂ — frate vitreg ?

Atletismul de sală, fratele mai mic al atletismului, încearcă să dovedească pe plan internațional că starea sa actuală de frate vitreg, tolerat, nu corespunde practicii.

În decursul anilor, atletismul de sală, „indoor”, cum i se spune în S.U.A. unde a fost lansat în anul 1906, și-a asigurat un succes permanent și crescând. Aria răspîndirii sale a crescut și ea, cuprinzînd cu timpul tot mai multe țări ale bătrînului continent european. Printre acestea se numără și țara noastră.

În lunile de iarnă, sala Floreasca II (aflată în vecinătatea unor tradiționale gazde ale întrecerilor sportive din sezonul rece: sala Floreasca I, bazinele acoperite, patinoarul artificial) prinde viață, fiind o gazdă primitoare pentru sute de atleți și spectatori.

Într-o ambianță caracteristică concursurilor atletice, aci își dau întâlnire performeri ai vitezei și elanului, tineri candidați la mari performanțe, „piticii” aflați la a.b.c.-ul atletismului și prieteni devotați ai acestei discipline sportive.

În acest „laborator” al performanțelor atletice (unele venind după un întreg proces de pregătire în sezonul întrecerilor în aer liber) au putut fi văzuți concușind sau îndrumînd pe cei mai tineri sportivi, campioana olimpică Iolanda Balaș, finaliștii

olimpici Șerban Ciocină și Viorica Viscopoleanu, antrenorul Stoenescu și alții. Multe performanțe atletice stabilite în concursuri de sală ating o bună valoare internațională. Aci își dau „sesiunea de iarnă” la disciplina atletism mulți tineri care, după orele de studiu, își dedică cu pasiune timpul lor liber sportului preferat. Gabriela Rădulescu, Viorel Suci și alții se pregătesc cu atenție și au concurat cu succes în sala Floreasca II.

Primul concurs athletic al noului sezon a reunit aproape 400 de juniori și junioare. Următorul a programat prima etapă de sală din cadrul campionatului de atletism al orașului București, rezervat copiilor (probe: 50 m băieți și fete, lungime băieți și fete). Debutul în acest an al tradiționalei competiții a fost însoțit de premiarea cîștigătorilor (echipe și individual) campionatului precedent.

Ștafeta a fost deci preluată... Și poate că printre concurenții seriilor acestor concursuri se numără viitorii noștri campioni de atletism, cei care vor parcurge drumul marilor performanțe de la primul succes obținut în sala Floreasca II, la cel cîștigat în prestigioase concursuri internaționale.

Atletismul de sală are două avantaje: unul de ordin spectacular și celălalt de ordin tehnic. Întrecerile

atletice pe teren acoperit se desfășoară pe distanțe mai scurte, care necesită o maximă concentrare a efortului, sub ochii spectatorilor aflați în imediata apropiere a pistei. De asemeni, întrecerile atletice de sală pot atinge un înalt nivel al performanțelor datorită faptului că starea atmosferică, care adeseori împietzează asupra marilor concursuri atletice în aer liber, este în acest caz inoperantă. Și, bineînțeles, nu trebuie uitat că atletismul de sală acoperă așa-zisul „sezon mort” al competițiilor atletice.

Actualele concursuri au înscrise în programele lor următoarele probe: 50, 500, 1.000 și 3.000 metri plat; 55 m garduri, săriturile în lungime, înălțime, triplu-salt și prăjină; aruncarea greutății.

Întrecerile de alergare se desfășoară pe o pistă avînd între 161 m și 200 m, cu 4 culoare. Diametrul mic al terenului asigură o mare forță centrifugă sprintului prelungit. Printre performeri ai acestor probe se numără mari atleți ai lumii, mulți dintre ei campioni olimpici și recordmani mondiali. Astfel, la 60 de iarzi, cea mai bună performanță aparține lui Bob Hayes (5'9", stabilită în 1964), la 1.000 iarzi lui Peter Snell cu 2'6", la 3.000 m lui Jazy cu 7'57"2. Brumel, cu 2,32 m, domină înălțimea, iar Ter Ovanesian, cu

BILA — BANDA — BILA

Nimic nu poate dăuna mai mult unei activități decît proasta reputație. Acest lucru îl confirmă și situația pe care o are la noi biliardul, joc care multă vreme a fost disprețuit, fiind identificat cu o activitate de cafeenea, la îndemîna unor pierde-vară care au redus-o la nivelul pariurilor hănești.

Și totuși biliardul e un joc foarte popular, care dezvoltă diverse aptitudini (stăpînire de sine, simțul măsurii, rapiditatea de concepție).

Istoria acestui joc e seculară; plină și Shakespeare (cu ușurința cu care accepta anacronismele) a pus-o pe Cleo-

patra lui să învețe... biliard! L-au jucat cu pasiune Maria Stuart și Napoleon.

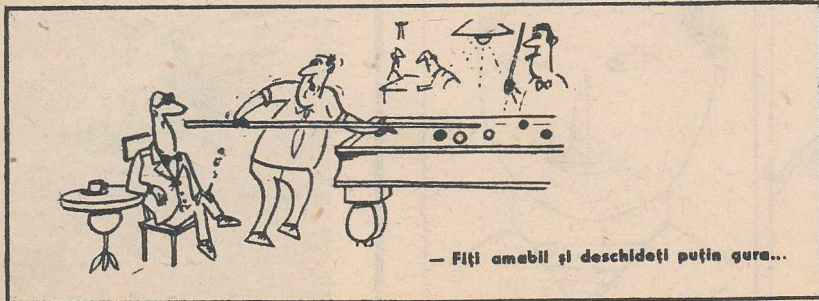
După secole de joc de salon, biliardul a devenit un sport, cu regulament (în permanență evoluție), cu campioni mondiali și europeni. Primul meci internațional de biliard a avut loc la San Francisco în 1855. Jocul pe masa dreptunghiulară cu postav verde, pe care se rostogolesc bile de fildeș (două albe și una roșie), a cîștigat în popularitate, mai ales între cele două războaie, concedind vocabularelor o expresie de atunci consacrată: carambolaj!

Arta de a atinge cu bila

proprie celelalte două a creat virtuozii, ca acel campion american (Jake Schaefer) care a reușit o serie de 3.000 de caramboluri. Pentru a spori valoarea performanțelor s-au impus condiții tot mai dificile (bila proprie trebuind să lovească una sau — și mai greu — trei benzi, înainte de a face carambolajul).

În stațiunile noastre climatice și balneare apar sporadic, la cluburi, mese de biliard; afluența din jurul lor dovedește un interes crescînd pentru acest joc plăcut mai ales în sezonul rece (întrucît se joacă în sală). Dar în magazinele multor cluburi sportive, case de cultură, instituții și întreprinderi, zac încă o multime de mese de biliard nefolosite, condamnate fără vină. Nu există nici un motiv care să împiedice scoaterea la lumină a acestor mese și punerea lor la dispoziția celor pasionați de un joc ce are uneori și aplicații practice (de pildă aprecierea unghiurilor). Din jurul biliardului trebuie să dispară atmosfera de neîncredere generată altădată de asocierea cu jocurile de noroc.

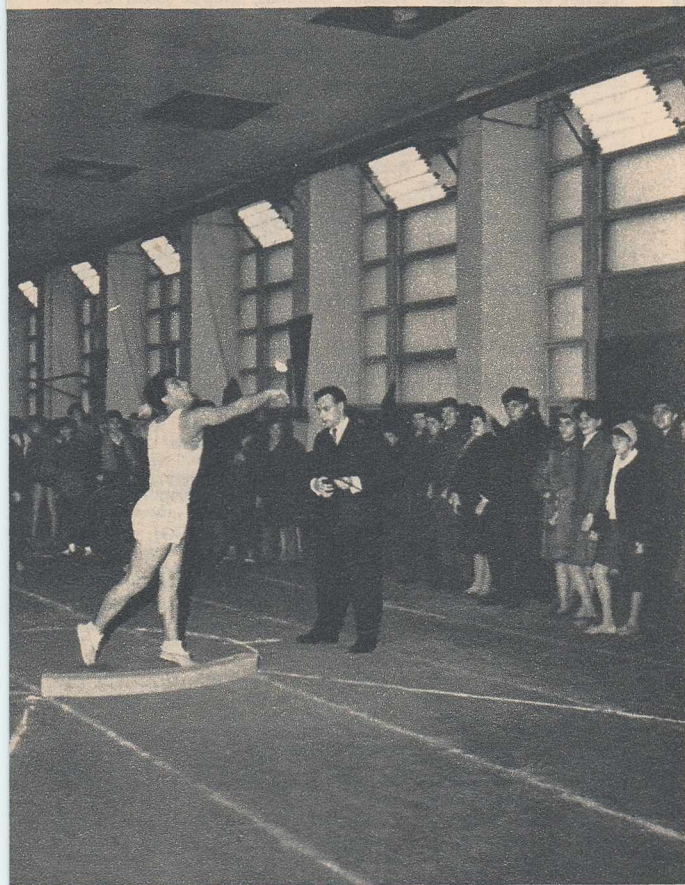
V.B.

— Fiți amabil și deschideți puțin gura...

8,18 m, săritura în lungime. La prăjină P. Nikula are cea mai bună performanță cu 5,10 m, iar la aruncarea greutății, Gubner cu 19,80 m.

Față de această disciplină sportivă, Federația internațională de atletism are o atitudine „diplomatică”: tolerează organizarea concursurilor, dar oficial le ignoră și nu le recunoaște recordurile (de altfel acestea, ca și cele stabilite în aer liber dar pe piste de lemn, sînt singurele ce nu se omologhează, măsură luată în urma ultimului congres de la Tokio). Dacă Federația internațională de atletism

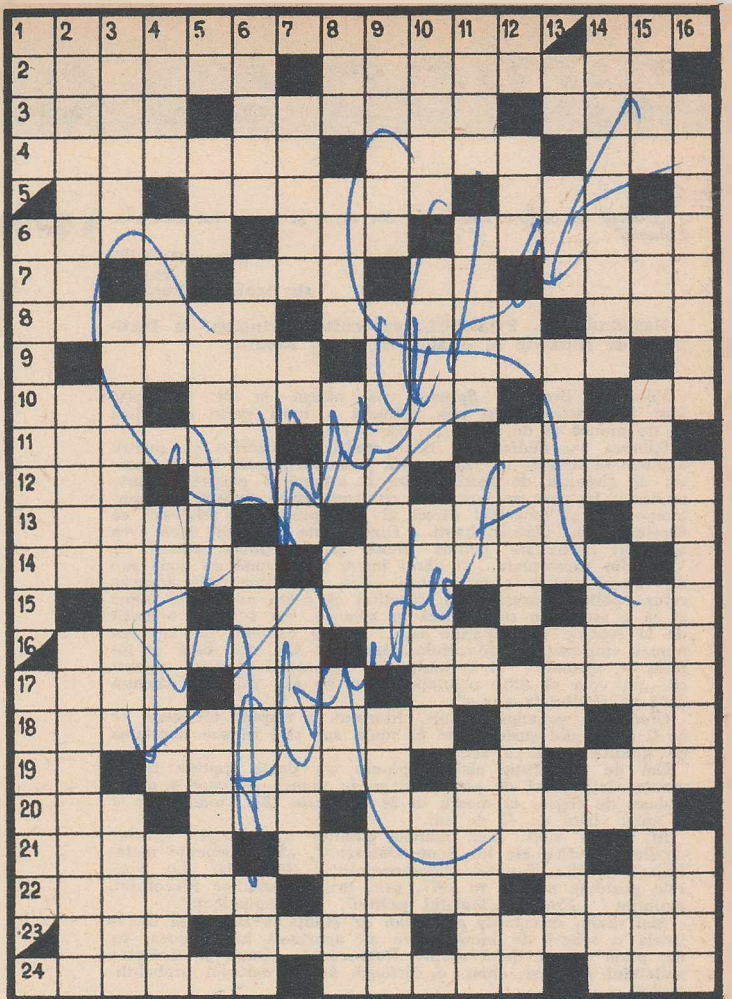

s-ar decide să oficializeze atletismul de sală, pe pistă acoperită, acesta ar căpăta o și mai largă dezvoltare, contribuind nemijlocit la creșterea performanțelor atletice în general. Pentru aceasta pledează și recunoașterea oficială a bazinului de 50 m la înot, care în mod incontestabil a contribuit la atingerea actualului nivel al marilor performanțe nautice. În așteptarea unei asemenea hotărâri, atletismul de sală încearcă să dovedească că statutul său de frate vitreg este nedrept.

P. SLĂVESCU

ianuarie 1965 — sala Floreasca. Două aspecte de la un concurs athletic de sală.

Fotografii de S. STEINER

16
24

SIMFONIA APELOR

ORIZONTAL : 1) Problema numărului unu a apei de mare, la soluționarea căreia participă oamenii de știință din numeroase țări (neart.) — Chemare în ajutor pe mare. 2) Mai mare pe ape — Apărea. 3) Vechi instrument muzical — Alimentat cu apă — „In apa mării”, „Ada-Kaleh” etc. — Talaz. 5) Literă chirilică — Plutește, plină de noblețe, pe ape — Se fac în apă. 6) A deseca — Mama (arh.) — Propulsează barca fără motor. 7) Metru cub — Constanța (abr.) — Întrebare — Autorul romanului „Europolis”, a cărui acțiune se petrece „acolo unde bătrnul Danubiu își pierde apa și numele în mare”. 8) Inventarea ei a dus la marile descoperiri geografice — Alimentaază fluviile — Istru în Canada. 9) Face puterea (neart.) — Formații muzicale din nouă instrumentiști. 10) Republica Populară Bulgaria — Dantelură de gheață sub streșini (sing.) — Pronume. 11) Fructe fierțe-n apă dulce — Vine pe la gene — Butoi de apă pe roate (od.). 12) Băutură englezescă — La mare viteză — Plantă de baltă. 13) Interval în gama muzicală — Din inimă — Virf de trestie. 14) În mijlocul apei — Compozitor vienez, autorul valsului „Dunărea albastră”. 15) Idem (presc.) — Peisaj pe malul mării — Trib de indieni în America. 16) Primește apă de la I.C.A.B. — Eleșteu — Localitate în Nigeria. 17) Prinț arab — Haină — Nave din antichitate cu trei rinduri de lopeți. 18) Ofițer de marină și scriitor român — Simbolul chimic al unui element care arde în apă — În Cernavodă. 19) Erburi — Nureci — Sud-vest — Riu în Suedia. 20) Rang boieresc (od.) — Bidiulivul zăpezilor polare — Uriaș vapor de pasageri naufragiat în Atlantic în 1912. 21) Piine nedospită — Acoperite cu vapori de apă — Hectar. 22) Măciș — Copac pe malul apelor de munte — Ambarcație de transport. 23) Veselie — Umbra și apă în deșert — Ambarcații mici cu pinze sau motor pentru curse scurte la viteze mari. 24) Zeul mărilor — Matca apelor curgătoare — Țintă.

VERTICAL : 1) Pavele — Plutește pe apă — Trăgeau vasele în susul apei (sing.). 2) Lucafărul poeziei românești, autorul poeziei „Lacul” — Aurul florilor — Coborize din văzduh pe apă. 3) Glasul navelor — Merg pe sub apă — Pe malul apelor. 4) Din loc în loc — La firme luminoase — Scriitor român contemporan îndrăgostit de ape, autorul romanului „Toate pinzele sus” și „Dunărea revărsată” și a numeroase reportaje de pe Dunăre și de pe mări — Zeama de la struguri. 5) A spăla (reg.) — Insulă mică în lacul Copais din Beoția — Colier pontic cu care ne mindrim — Meșterul unei instalații a cărei sursă de energie era adesea apa. 6) Nicovale (reg.) — Vehicul rustic — Fixarea obiectelor pe bordul vaselor — Lemn din care a fost făcută corabia argonauților. 7) Cantitate de apă înregistrată într-o unitate de timp — La pupa oricărui petrolier, cuter sau remorcher... — În apă — Mic pește de mare. 8) Refren popular — Necaz (fig.) — Copacul îndrăgostit de Eminescu — Sere! — Usturoișt — Port militar. 9) Apă în steluțe — Vin apele (pl.) — Simpla. 10) A proteja — Roman de Amicis în care un copil traversează Atlanticul în căutarea mamei sale — Impodobită — Riu pe care era așezată Sparta. 11) Dau apă la moară — „20.000 de leghe sub mări” e una din operele sale — Afluent al fluviului Oka — Zer! — Spaima navigatorilor (pl.). 12) Veac — Riu în Camerun — Cuie! — Apa Neagră din regiunea Craiova (dim.) — Deprimdere — În cursul unui ued! 13) Pământ și apă — Unitate fotometrică — Cal de curse — Curelușă — Riu în R. P. Polonă. 14) Zăgăzuiesc apele — Cupru — Nevoie vitală de apă — Ovine — Stîlp la podurile de lemn (reg.). 15) Rață sau gîscă — A lucra pământul — Serviciu pe bordul navelor — Nave de tracțiune. 16) Iazuri cu pește — Fizician antic grec, descoperitorul unui cunoscut principiu hidrostatic — Chemare.

Cuvinte rare : RAE, ALE, ITEM, CIN (pe oriz.), GLA, AON, IRI, PRA, IBI, ASB. NEST (pe vert.).

Viorica DEOANCA

Dezlegarea jocului „PRETEXT ANATOMIC” apărut în numărul trecut

ORIZONTAL : 1) ADUNARE — ELECTRIC. 2) LOCOMOTIVA — VIETI. 3) IRITA — INIMA — AMAN. 4) NISA — SCADERI — BRE. 5) ATE — CLAME — TAURI. 6) RO — SOT — INCERTA — C. 7) ERATA — ICTER — ANCA. 8) INELARE — FES — DES. 9) S — ARIPI — TE — OSTAS. 10) CAT — TOSTI — LIE — SO. 11) EMOTII — RICA — FD — N. 12) VAMUI — CATETA — EVA. 13) ORII — MATUR — DIMA. 14) LIC — SOLAR — MANETA. 15) AT — CATARAMA — OTAR. 16) AMATORI — ACUTE — G. 17) A — ITIRE — ETER — RAU. 18) MALAR — TIC — LIR — CS. 19) ONORAT — SANATATE. 20) RISI — USA — ARAMA — Z. 21) EMI — ASANARI — URUI. 22) ZA — INIMOSI — GRIMM. 23) ATENA — ASI — DROTAT. 24) TABACAR — NEPASARI.

„Doresc să cunosc câte ceva din viața și opera lui Benedict Spinoza”.

Margareta LUPU
Focșani
str. Ecaterina Varga 13

Răspunde Al. POESCU, cercetător principal la Institutul de filozofie al Academiei R. P. Romine.

Filozoful Benedict Spinoza s-a născut la 24 noiembrie 1632 la Amsterdam și și-a petrecut o bună parte din viața sa de muncă și de studii în orașul Haga.

Spinoza s-a dedicat de tânăr studiilor filozofice și, pentru a putea să trăiască o viață retrasă și independentă, învață meseria de șlefuitor de lentile, care îi asigură o existență foarte modestă, în care se complăce cu desăvârșire. Colerus — contemporanul și biograful direct al lui Spinoza — relatează că acestuia „nu-i plăceau banii... fiind foarte mulțumit dacă avea atât cât îi trebuia pentru hrană și întreținere. Simon de Vries din Amsterdam... îi dăruie într-o zi o sumă de două mii de florini pentru a putea trăi puțin mai bine, dar Spinoza refuză politicos acești bani, repetând că n-are nevoie de nimic și că o asemenea sumă, dacă ar primi-o, l-ar sustrage negreșit de la studiile și ocupațiile sale... Mulți oameni, prieteni sau numai cunoscuți ai filozofului, încercau să-i dea bani și tot felul de ajutoare; el le mulțumea tuturor dar refuza, pentru că „nu voia să aibă reputația de a fi trăit măcar o singură dată pe cheltuiala altuia”.

Credincios principiilor sale, filozoful a respins tot ceea ce ar fi putut să-l sustragă de la studiul sau să-i frizeze libertatea de gândire și de a scrie.

Om de constituție slabă, Spinoza nu poate suporta multă vreme viața plină de privațiuni și de muncă pe care o duce. Bolnav de ftizie, el moare la 24 februarie 1677, înainte de a fi atins vârsta de 45 de ani.

În timpul vieții sale, marele gânditor a publicat: „Principiile filozofice ale lui René Descartes”, „Raționamente metafizice” (1663), „Tratatul teologico-politic” (1670), iar din operele postume editate în 1677, prin grija prietenilor filozofului, amintim: „Etica”, „Tratatul politic”, „Correspondențe”.

Mai târziu, cercetările oamenilor de știință au izbutit să dea la iveală o seamă de lucrări care au aparținut lui Spinoza, ca de pildă „Scurt tratat despre Dumnezeu”, „Omul și sănătatea sufletului său” și chiar o cărticică despre calculul probabilităților.

În opera sa filozofică fundamentală, „Etica”, Spinoza se declară împotriva finalismului, susținând chiar un determinism care merge pînă la a nega, în mod greșit, orice rol întîmplării în ordinea naturii. Libertate există — după el — dar ea nu are alt înțeles decît acela de conștiință a determinării. Așa sînd lucrurile, în concepția sa Universul nu este produsul unei creații libere, din interior sau din exterior, ci este înfăptuirea legilor necesare ale substanței infinite și eterne care-l alcătuiește. Acestei substanțe, care în concepția lui Spinoza este materie (cînd este privită în ceea ce numește el unul din „atributele” ei) și spirit (cînd este privită în alt „atribut” al ei), el îi spune Dumnezeu. De aici calificarea de panteism dată ulterior concepției sale. Cuvîntul vine de la grecescul *pan*, care înseamnă „totul” și *theos*, „Dumnezeu”. Spinoza spune *deus sive natura*, Dumnezeu, adică natura. Cu alte cuvinte natura însăși este, după Spinoza, ceea ce se numește Dumnezeu, ea fiind infinită și eternă, așa cum ar trebui să fie Dumnezeu dacă ar exista. Or aceasta nu constituie decît un ateism deghizat. Iată de ce contemporanii lui Spinoza nu s-au înșelat calificîndu-l drept ateu.

Firește că în detaliile ei filozofia celebrului materialist olandez este mult mai complexă. Neputîndu-se intra aici în alte detalii, trebuie spus în încheiere că dacă astăzi modul cum Spinoza pune și rezolvă problemele filozofice este depășit, acum trei secole, cînd a trăit el, gîndirea sa a constituit un însemnat pas înainte.

„M-ar interesa să știu cum se cultivă ciupercile”.

Metel MÎNDRUCENCU
Timișoara

Răspunde ANDREEA DĂNESCU, cercetătoare la Grădina botanică din București.

Ciuperca comestibilă constituie un aliment gustos și nutritiv. Ea se cultivă în încăperi special amenajate numite ciupercării sau în locuri improvizate ca răsadnițe: cămări, pivnițe, bordeie, peșteri, grote din carierele de piatră și cărbuni etc., unde poate fi oprit accesul luminii și se poate obține temperatura necesară.

Ciuperca comestibilă se înmulțește prin spori, care atunci cînd găsesc condiții prielnice germinează și dau naștere unei împletituri de filamente albicioase numite miceliu. Pe acest miceliu apar apoi cunoscutele pălării cu picior. În caz de uscăciune excesivă dezvoltarea miceliului se oprește, reinviind îndată ce apar condiții favorabile. Miceliul în stare uscată se poate păstra pînă la zece ani. El se găsește în comerț sub formă de brichete (presate). Sub influența umidității, miceliul începe să vegeteze.

Ciuperca albă comestibilă are anumite cerințe față de temperatură (15°C), care trebuie să fie constantă, precum și față de umiditate (80%). În ce privește substratul, acesta trebuie să conțină substanțe nutritive azotoase ușor asimilabile.

Locurile în care se cultivă ciupercile trebuie să aibă asigurate o bună aerisire, precum și o eventuală încălzire, pentru a se putea menține temperatura constantă.

Însămînțarea se face prin așezarea în bălegar a unor bucuți mici de miceliu. Pentru udat se folosește de obicei apa de ploaie. În cazul cînd cultura e bine făcută, după circa 60 de zile de la însămînțare putem recolta primele ciuperci.

Cititorul TITEL POPESCU din Ploiești consideră că schimbările intervenite în ultima vreme în conținutul și prezentarea grafică a revistei noastre (și în special apariția unor rubrici noi) au fost de natură să ridice substanțial nivelul general al revistei. Exprimînd mulțumiri pentru atenția pe care redacția o arată cititorilor (referire la „Dialog cu cititorii”), corespondentul nostru își exprimă dorința de a găsi în paginile „Flacărilor” unele articole, reportaje etc., din domeniul radiotehnicii și electronicii. Ar mai dori să găsească în revistă răspuns la unele probleme pe care și le pun fotografiile amatori.

Mulțumim tovarășului Titel Popescu pentru aprecierile sale. Propunerile ce ni le-a făcut sînt în atenția rubricilor de specialitate. Cît privește activitatea sa de fotoamator, el se poate

◀ SPINOZA

adresa oriînd redacției (trimitînd eventual și unele fotografii realizate de el) cerînd sfaturi, îndrumări etc.

După ce face câteva aprecieri pozitive în legătură cu conținutul și ținuta revistei, cititorul IONEL I. NECULA din Movilenii de Jos (raionul Tecuci) scrie: „Interesantă mi se pare și rubrica «Dialog cu cititorii»... Cred însă că ar fi bine ca redacția să dea numai răspunsuri care ar putea interesa un cerc mai larg de cititori...”

Observația este — fără doar și poate — întemeiată. Unii cititori pun întrebări dintr-un domeniu care e problematic că ar putea interesa și pe alții. În general, în asemenea împrejurări redacția răspunde respectivului cititor printr-o scrisoare personală. Dar chiar atunci cînd noi considerăm că întrebarea suscită un interes general, se poate ca publicarea răspunsului să nu mulțumească pe toată lumea. Să luăm ca exemplu chiar întrebarea pusă de corespondentul nostru Ionel Necula. El ar vrea să publicăm ceva despre „istoricul soselei Mihăilene”. Este sigur că publicînd un răspuns la această întrebare se vor găsi destui care-l cunosc sau, poate, pe care nici nu-i interesează tema.

PRO ȘI CONTRA... ▶

Propunerea făcută „Flacărilor” de către un cititor din Sighet de a se desființa rubrica „Cititorii către cititori” a atras sîmbra la redacție a numeroase scrisori. Ne-au scris, pronunțîndu-se pentru menținerea acestei rubrici, următorii: prof. Victor Sillaghi, Alba-Iulia; Lenuța Zamfirescu, București; Radu Vasilescu, Făurei; Iriza Vasile, Craiova; Nelu Ungureanu, Ploiești; Victor Grigorescu, București; Aurel Boar, Arad; Titus Petrescu, Brăila; Eugen Guzgă, Reșița; Paul Valentin Toțeanu, București; Luca I. Vasile, Sibiu; Vlad Stănescu, București; Any Urdeș, Giurgiu; Mihaela Bucurescu, Roșiori de Vede; Ioan Popescu, Sibiu; Ioan Ardeleanu, Lupeni; Gh. Budilan, Craiova; A. Lapaș, Brașov; Mariana Bereș, București; Andy Dima, Galați; Gh. Hujă, Negrești (Oaș).

▶ CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Petre Romga, tehnician, Craiova, str. Păcii 1: ilustrate; Ella Dumbravă, studentă, București, bd. Coșbuc 24, nr. N. Bălcescu: ilustrate; Florina Filip, elevă, Ploiești, G.S.P.-Chimie, str. Petrolului 59: ilustrate; Nicolae Budunus, grupul școlar al Uzinelor mecanice Ploeni, anul III, of. poștal Mărgineanca, reg. Ploiești: teme diverse; Viorica Moțoi, com. Negru Vodă, reg. Dobrogea: cinema, teatru, ilustrate; Murat Ghiular, elevă, Techirghiol, str. Bucovinei 2: literatură, cinema, muzică; Elena Diaconu, elevă, com. Negru Vodă, reg. Dobrogea: teme diverse; Violeta Ionescu, economistă, Pitești, bd. Republicii 77: ilustrate; Mariana Rîmniceanu, elevă, Buzău, str. Dobroanți 90: ilustrate; Ludmila Bandreveschi, economistă, Rm. Vilcea, str. M. Bravu 20: literatură; Marcela Ciobanu, elevă, com. Mărăcineni, m. Buzău: ilustrate; Ioana Iorgu, elevă, com. Mărăcineni, m. Buzău: ilustrate; Alexandra Tismănar, elevă, com. Vălna 491, m. Reșița: teme diverse, ilustrate; Mișuș Grigoriu, funcționar, Mizil, str. 24 Ianuarie 20: cinema, sport, ilustrate; Eugenia Vlad, profesoară, Școala de 8 ani, com. Vlcele, m. Rm. Sărat: teme diverse; Gabriela Cușbă, învățătoare, com. Brăiești, m. Dorohoi: teme diverse, ilustrate.

▶ POȘTA NOASTRĂ

ION TABAN — SIBIU. Vă recomandăm lucrarea „Sapte monumente celebre ale arhitecturii antice” de G. Chiulescu și T. Chiulescu (Editura tehnică, 1959). Veți afla date complete despre fiecare dintre cele șapte „minuni”.

PETRE MACRINICI. După cum credem că ați observat, continuăm să publicăm din cînd în cînd rubrica „Moda”. În ce privește programul de radio și televiziune, ne menținem punctul de vedere de a nu-l publica în întregime, rezumîndu-ne doar la câteva recomandări din programul „micului ecran”, pe care le facem în pagina intitulată „memento”.

VIORICA FLOREA — ZEHERIȘ, RN. LUGOJ. Reportaje din activitatea geologilor am mai publicat sau vom mai publica. Pentru a corespunde cu un student pasionat — ca și dv. — de geologie, vă propunem să vă adresați direct Comitetului U.T.M. al Institutului de mine din Petroșeni.

AURELIA PETRUC — ORADEA. Am trimis scrisoarea dv. uzinei „Electronica”. Cînd vom primi răspunsul vi-l vom comunica.

NICOLAE STELEA — BRAVIȚA, RN. RM. VILCEA. Puteți să ne scrieți orice credeți că ne-ar interesa ori să ne întrebați ceea ce ați dori să aflați. Nu există nici o limitare a temelor de care ne ocupăm. În ce privește adresele altor reviste, le puteți afla procurîndu-vă oricare număr din cele pe care le-au tipărit pînă acum. Nouă ne-ar fi foarte greu să vă înșirăm adresele tuturor publicațiilor din țară — ba chiar și de peste hotare (? !).

NICOLAE MIRCEA — MEDIAS. 1) Așa cum am promis, vom publica și un istoric al orașului Mediaș. Cereri de acest fel avem însă foarte multe, așa că nu știm cînd îi va veni rîndul și orașului dv. Pînă atunci, pentru a lămuri problema care vă interesează în mod special, vă recomandăm să vă adresați muzeului raional. 2) Ne-ar interesa o fotografie și o informație despre colecția de cochilii de care vorbiți. Dar fotografia să fie bine realizată, iar informația să conțină date interesante. 3) Desigur că Ludovic Bonaparte era frate cu Napoleon I Bonaparte. S-a născut în 1778 și a murit în 1820. El a fost tatăl lui Carol-Ludovic Napoleon Bonaparte, vititorul împărat Napoleon al III-lea. Lucrarea lui Marx „Optprezece Brumar al lui Ludovic Bonaparte” se referă nu la frațele lui Napoleon I, ci la Napoleon al III-lea și la lovitura de stat pe care el a dat-o la 2 decembrie 1851. În acea zi Ludovic Napoleon, președinte al republicii din 1848, a dizolvat Adunarea națională legislativă; un an mai târziu el s-a proclamat împărat al Franței. Detronat în 1870 după înfrîngerea de la Sedan, el a murit în 1873. A avut un singur fiu: Eugen-Ludovic Napoleon. În ce-l privește pe fiul lui Napoleon I, așa-numitul Napoleon al II-lea, el a fost fiul împăratului Franței și al împărătesei Maria-Luiza. Proclamat „Rege al Romei” încă de la naștere (1811) și împărat al Franței după a doua abdicare a tatălui său, el n-a apucat să domnească. Fire bolnăvicioasă, Napoleon al II-lea a trăit o viață retrasă, sub numele de ducele de Reichstadt, la castelul Schönbrunn al bunicului său, împăratul Francisc al II-lea al Austriei. A încetat din viață la vârsta de 21 de ani (1832).

V. SILVIAN

▶ VĂ PLAC CIUPERCILE?

▶ OPINII ALE CITITORILOR

MICROFOILETON

MOMENT
PEDAGOGIC

O după-amiază cu sandvișuri, cafea, citronadă și conversație.

— Bob e delicios. Bob, dragă, băiatul meu.

— Învață?

— O! Dar nu despre asta e vorba. E un gen, um să spun, cu totul aparte. Îi plictisește orice. — Și-l găsești interesant?

— E altfel decât ceilalți de vârsta lui. Nu-i așa că asta e original? De învățat poate oricine. Îi detest pe conștiincioși. Devin mediocri. Bob al meu are personalitate. Acum citeva zile i-a răspuns impertinent profesorului. Mi-a pus un prieten al lui că a fost formidabil.

— Nu înțeleg...

— Să-l vezi când flirtează. E monumental. Într-o zi mi-a telefonat ca-ghiaosă aia sentimentală.

— Cine?

— Una din fete. A! Am uitat să-ți spun. Are mai multe. Citeodată, când are chef de nimic, mă poartă pe mine să răspund la telefon. (Imită) „Alo! Bob e acasă? Pot să vorbesc cu el?” „Nu, duduie, plecat cu o prietenă la cinema...” Așa îi cresc acțiunile.

— Tu te pretezi la?...

— Nu trebuie să se știe. E periculos la vârsta lui!

— Și dacă ajunge un mesaj?

— Ce e rău? Chestiunile sentimentale îl oripidează. Are un cinism adorabil.

— Nu cred că e bine...

— Te înșeli, dragă. Îmi place să crească liber, fantezist. Un singur băiat am și începe să fie bărbat. Face și sport. Când întârzie la bridge, îi mai conspicez eu temele. De ce să-și piardă vremea cu fleacuri. Oricum, viața e o școală mai interesantă.

Conversația e întreruptă de soneria telefonului.

— Alo! Da! Poftim? Circa de miliție? În legătură cu băiatul meu? Da, da, mulțumesc, am să vin.

Doamna X căzu în fotoliu, sugrumată de emoție.

C. N. CONSTANTINIU

cadran

INTERNATIONAL

Scenă din plesă „Titanic vals”, interpretată de actrițele teatrului budapestan „Déryné”. În fotografie: actrițele Lili Donath, Nelly Sallay și Iren Kondra.

„TITANIC VALS” PE SCENA TEATRULUI „DÉRYNÉ”

Teatrul budapestan „Déryné” este un teatru călător: încercându-și actorii și decorurile în câteva autobuze, el cutreieră țara în lung și în lat, dând spectacole în cele mai îndepărtate orășele sau, sate din R. P. Ungară. În repertoriul acestui teatru a fost înscrisă — cu câteva stagioni în urmă — și plesă „Omul care a văzut moartea” de Victor Eftimiu, care a ajuns la 115 reprezentări, date în fața a 25.799 spectatori. Succesul reținut cu acest spectacol a atras cu deosebire atenția asupra dramaturgiei românești, și iată că o nouă plesă, „Titanic vals” de Tudor Mușatescu, a determinat un succes de prestigiu al teatrului: după mai puțin de o stagioni și jumătate, plesă și-a sărbătorit cea de-a 100-a reprezentare. O sută de reprezentări, ceea ce înseamnă o sută de localități și 23.285 de spectatori...

— Punerea în scenă a acestei comedii spirituale, dar nu lipsite de o undă de amarăciune — ne spune regizorul Vilmos Szalai — a constituit o reală satisfacție pentru noi; actorii se simt excelent în roluri, ele oferindu-le posibilitatea realizării unor personaje interesante, nuanțate. L-aș remarca, în primul rând, pe Béla Tassi interpretul lui Spirache: sint mulțumit de felul în care și-a lucrat rolul, e foarte simplu și firesc

pe scenă, are un umor spontan și ocolește caricaturizarea excesivă. Vedeta spectacolului rămâne totuși bunica, întru-chipă de Lili Donath, rolul acesta se potrivește de minune personalității sale artistice.

— Da, rolul îmi place foarte mult, preia firul convorbirii Lili Donath. Spectacolele cu „Titanic vals” mi-au adus, seară de seară, multă bucurie: în fiecare localitate, pe unde am trecut, publicul aplauda replicile inteligente datorate lui Tudor Mușatescu.

L. STĂNESCU

P. I. D. E. ȘI BUMERANGUL

În momentul în care, în aula mare a Universității din Lisabona rectorul Paulo Cunha (fost ministru de externe) încheia ceremoniile consacrate așa-numitei „zile universitare”, sute de studenți, care până atunci asistaseră tăcuți la solemnitate, au început să strige lozinci împotriva guvernului, a poliției și a oratorului. Din toate colțurile se auzeau strigăte: „asasinilor”, „fasciștilor”, „eliberați studenții încarcerati”, iar în aula au început să fie difuzate manifeste în care se denunța „planul sistematic de represiune al P.I.D.E.” împotriva asociațiilor studențești nerecunoscute de regim. Era reacția studenților față de arestarea a 30 dintre ei de către poliția politică (P.I.D.E.).

Aceasta este prima manifestație de o asemenea amploare, care a avut loc în localul U-

niversității din Lisabona în ultimii 20 de ani.

Paralel cu evenimentele de la Lisabona, în orașul Coimbra, poliția a arestat un student acuzat de a fi participat la acțiuni „subversive”. Chiar în aceeași seară, pe zidurile școlilor au apărut manifeste în care era condamnată cu asprime noua acțiune a poliției.

Repreșiunile antistudentești din aceste zile au urmat masivelor arestări efectuate în cursul lunilor din urmă în rîndul luptătorilor patrioți. De curînd s-a aflat că numai în decurs de două luni poliția politică a arestat peste 100 de activiști ai Frontului patriotic de eliberare națională. Trăduși în fața tribunalelor, mai cu seamă militare, aceștia au fost condamnați la ani grei de dețențune. Nenumărate au fost condamnările la câte 30 ani închisoare și chiar cele pe viață.

Arestările mai sus-amintite au avut loc în 16 orașe ale țării. Această intensificare a acțiunilor poliției este în strînsă legătură cu înmulțirea centrelor unde se desfășoară tot mai intens lupta forțelor patriotice, paralel cu lărgirea rîndurilor acestora. Printre cei condamnați se află muncitori din industrie, studenți, țărani, comercianți, ingineri, militari care au refuzat să ia parte la războiul colonialist din Africa. Faptul dovedește că mișcarea de rezistență împotriva regimului din Portugalia cuprinde oameni din toate straturile sociale și de profesii diverse.

Repreșiunile au luat forme tot mai violente. Iată un singur exemplu în acest sens. Printre cei arestați în ultimele luni se află și comunistul Maria da Piedade Gomes dos Santos. În urma unei largi și vigoaroase campanii de protest s-a reușit scoaterea acestuia din închisoare. Poliția politică încercînd să-l aresteze din nou și neputînd să-l găsească, a recurs la o provocare clasică. Tatăl său a fost arestat și schingiuit cumplit pînă și-a găsit moartea în beciurile poliției.

Recentele manifestații demonstrează că repreșiunile nu au reușit să frîngă moralul patrioților portughezi. Acțiunile acestora se desfășoară cu vigoare sporită. Arestările operate în urma manifestațiilor studențești n-au făcut decît să contribuie la dezlănțuirea unei noi campanii de protest.

E. PHOEBUS

JAYNE... SUFLETUL COMERȚULUI

Revista italiană „Le Ore”, de unde reproducem fotografia de mai sus, relatează că începînd cu anul 1965 comercianții angroșiști de carne din New York au un nou și teribil concurent în persoana artistei de cinema Jayne Mansfield, numită vicepreședintă a unei întreprinderi care se ocupă cu vînzarea cu ridicata a cărnii.

Potrivit previziunilor unor experți în materie, pe piața cărnii se vor ivi însemnate perturbări și totul lasă să se întrevadă că societatea în slujba căreia se află acum blonda Jayne va trage din această numire cele mai mari profituri. Războiul dintre comercianții acestui sector pe de o parte și întreprinderea a cărei vicepreședintă a acceptat să fie Jayne Mansfield pe de altă parte va atinge proporții și va stîrni reacții impredictibile. De pe acum se vorbește de proteste furibunde din partea „veteranilor” acestui comerț, ca și de interpelări adresate guvernatorului statului New York, spre a se putea afla pînă la ce punct e îngăduit societății pentru care lucrează Jayne Mansfield să exploateze publicitar numele și înfățișarea sus-amintitei stele de la Hollywood. Rămîne de văzut dacă și din rîndurile artiștilor nu se vor ridica glasuri de protest împotriva unor asemenea „prelungiri” ale artei cinematografice.

E. A.

UN MESAJ...

Mulți au încercat și încearcă să înțeleagă limbajul păsărilor. Imense eforturi se desfășoară pentru recepționarea sau transmiterea de comunicații în spațiul extraterestru. La Universitatea din Cambridge (Anglia) au loc cercetări cu privire la... discuțiile dintre ouă. S-a ajuns la constatarea că ele comunică prin intermediul sunetului, a unui ticăit aproape imperceptibil.

Iată acum că unii sînt interesați să descifreze mesajul unor... zarzavaturi care au fost plantate într-un loc special amenajat pe unul din submarinele nucleare americane dotate cu rachete Polaris. Experiența a fost determinată nu numai de dorința de a studia posibilitatea asigurării unor provizii regulate de zarzavaturi proaspete, atunci cînd submarinele petrec timp îndelungat în adîncurile oceanului fără a ieși la suprafață, conform programului lor de activitate. S-a considerat — a declarat un purtător de cuvînt — că creșterea și consumarea zarzavaturilor proaspete, „vor fi de mare ajutor pentru moralul echipajului, creînd oamenilor simțămîntul că nu sînt atît de departe de lumea lor”.

După doi ani de eforturi experiențele au fost anulate, deoarece rezultatele lor au consternat pe experți. În ciuda condițiilor excepționale create, a îngrășămintelor folosite, zarzavaturile se mulțumeau doar să apară — apoi mureau. Aceeași soartă au avut-o toate plantele a căror creștere a fost experimentată. Dar de ce oare ceea ce au reușit oamenii de știință în pustierile Saharei, nu s-a izbutit pe submarinul nuclear Polaris?

Locotenentul Taylor din echipajul acestuia a declarat: „Am fi fericiți să aflăm părerea oricărui expert care consideră că poate furniza o explicație acestui fenomen”.

Și totuși mesajul zarzavaturilor este atît de limpede, încît cine vrea într-adevăr să-l descifreze nu are neapărat nevoie de vreun expert: mașina morții nu dă posibilitate vieții. Legumele chemeate să ridice moralul echipajului n-au putut găsi în ele resursele necesare supraviețuirii.

Într-un fel ele au pledat împotriva submersiunii îndelungate impuse după cum se știe de țelurile militare ale submarinului, au pledat deci pentru ieșirea la suprafață, pentru soare și aer curat. O adevărată manifestație în sprijinul dezarmării.

N. LUPU

cadran INTERNATIONAL

CÎND MOR PEȘTII...

Zilele senine cînd lîngă stîncă Loreley se pescuiau pînă și somoni au apus de mult. Rinul nu mai este fluviul cîntat pentru limpezimea cristalină a undelor sale, ci devine tot mai mult un curs de apă care înghite zilnic tone și tone de soluții nocive, sub forma reziduurilor industriale.

...Imediat ce se îndepărtează de izvoarele sale din Munții Elveției, atît pe teritoriul francez, cît și pe cel vest-german sau olandez, apele Rinului sînt supuse unui intens proces de poluare. Zilnic industria de îngrășăminte chimice din Alsacia viciiază apele sale cu 10.000 tone de săruri, iar industria Ruhrlului depășește cu mult această cantitate... În sfîrșit, apele Rinului sînt înnegrite de 300 tone de produse petroliere, provenite de la centralele electrice, de la fabricile și uzinele care, situate de-a lungul cursului său, folosesc combustibil lichid.

Experții se tem că stratul de reziduuri, în special petroliere, va distruge vegetația în zonele învecinate din pricina infiltrațiilor. Georg Haringer, expert al guvernului landului Rhenania de Nord-Westfalia, însărcinat cu controlul poluării apelor Rinului, a declarat: „Indicatorul cel mai important pentru noi îl constituie peștii. Dacă peștii mor, atunci pericolul devine acut“. Autoritățile vest-germane au pus la dispoziția echipei lui Haringer și o navă de patrulare, care ia în permanență probe de apă și le analizează în laboratoarele de pe bord unde activitatea nu conține ziua și noaptea. „Industria și municipalitățile devin mai precaute cînd sesizează apropierea navei — a declarat Haringer. Lucrurile se petrec la fel ca și cu motocicliștii, care ridică piciorul de pe accelerator atunci cînd zăresc poliția“.

Este adevărat că legile sînt foarte severe, prevăzînd pentru cei ce nesocotesc interdicția de poluare a apelor posibilitatea de a fi condamnați la cîteva zeci de mii de mărci amendă și chiar la închisoare, dar... pînă acum nici un director al vreunei companii in-

dustriale și nici un primar nu au fost dați în judecată...

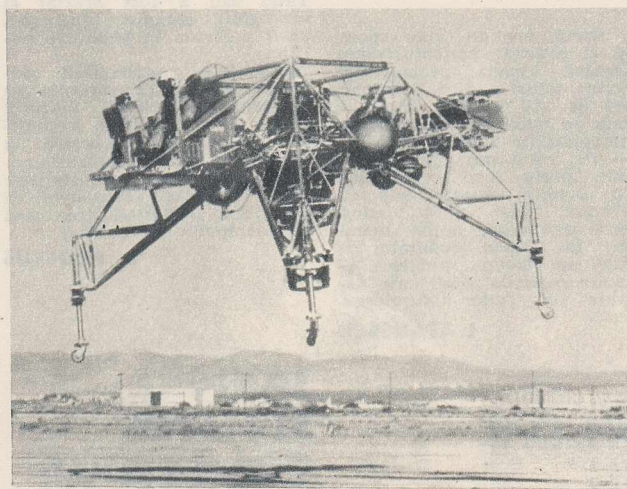
În prezent autoritățile vest-germane studiază posibilitatea adoptării de măsuri pentru a obliga companiile industriale să folosească produse chimice pentru purificarea apelor lor reziduale. Aceasta ar însemna însă cheltuieli suplimentare, pe care, bineînțeles, companiile nu sînt dispuse să le suporte.

Z. FLOREA

„LUNĂ NOUĂ, CORN DE AUR...“

Pentru Shakespeare Luna era aceea care țesea cu razele reci o pînză iluzorie de argint în jurul coroanei arborilor. Pentru companiile Boeing Airplane, North American Aviation, Douglas Aircraft și cîteva zeci de alte firme nord-americane, Luna este sursa unei adevărate ploii de aur, cîșuși de puțin iluzorii. Într-adevăr, în ultimii ani a apărut în Sta-

Unul din proiectele vehicule menite să servească la explorarea Lunii.

tele Unite o nouă ramură industrială: „industria Lunii“ — cum o numește revista „U. S. News & World Report“ — al cărui scop mărturisit este de a crea aparatura necesară trimerilor unor oameni în Lună și înăpăierii lor pe Pămînt.

Acest program, cunoscut sub numele convențional de „Proiectul Apollo“, este coordonat de N.A.S.A. (Administrația națională pentru aeronautică și spațiul cosmic), care, pentru aducerea lui la îndeplinire pînă în 1970, dispune de 10 miliarde de dolari. Alte 10 miliarde urmează a fi cheltuite în cursul aceleiași perioade pentru alte elemente ale programului de explorare a Lunii. În total deci, rotunda sumă de 20 miliarde de dolari va fi investită în „cea mai mare lucrare din istorie... care depășește de trei ori ca amploare construcția piramidelor, din punctul de vedere al forței de muncă folosite, și care va costa de cinci ori mai mult decît programul pentru construirea primei bombe atomice“ (aceste modeste aprecieri au ca sursă un purtător de cuvînt al N.A.S.A.).

Principalii beneficiari ai uriașelor investiții sînt cele trei mari companii mai sus-menționate, urmate de alte 66 firme ce dețin și ele „contracte primare“. Pe lîngă acestea mai sînt interesate, în măsură mai mică sau mai mare, pînă la aproximativ 20.000 de firme diverse, care subcontractează de la firmele principale.

Poate nu este lipsit de interes faptul că principalele trei firme contractante ale „Proiectului Apollo“ se numără printre marile corporații industriale ale S.U.A., care joacă un rol de frunte în pro-

ducția de armament a țării (avioane cu reacție, rachete). Ceea ce justifică pare-se afirmațiile unor comentatori că, în ciuda rivalității pe unele planuri dintre aviația militară și N.A.S.A., activitatea lor face, în esență, parte din același program, care urmărește în primul rînd scopuri militare.

R. VIANU

ZIARUL VIITORULUI

După multe incursiuni în viitor, cu previziuni mai mult sau mai puțin fantastice și proiecte mai mult sau mai puțin realizabile în diferite domenii ale științei și tehnicii, iată schițată în linii mari în „Saturday Review“ și imaginea unui ziar așa cum va arăta peste vreo 40 de ani, în viziunea lui R. Tobin.

Redactorii stau la niște pupitre cu un număr mare de butoane și cu o clavierură de mașină de cules. Peste tot în jurul lor sînt ecrane. În locul stilourilor au tuburi subțiri — creioane și gume luminoase, asemenea unor mici lanterne.

Ziarul viitorului nu se va putea dispensa de reporteri, corespondenți și redactori. Oamenii vor alcătui și în viitor inima redacției. În rest totul va fi făcut de mașinile electronice. De îndată ce autorul unui articol termină o frază, aceasta ajunge imediat la mecanismul electronic de memorizare, unde se păstrează toate știrile zilei cu informații din zilele trecute. Aceași frază apare concomitent pe unul din ecranele redactorilor.

Pentru a obține fotografiile și date despre istoricul problemei în cauză, este suficient ca autorul articolului să formeze numărul bibliotecii electronice a știrilor. Materialul necesar va apărea imediat pe ecran sau va fi tipărit la o mașină electronică.

Secția de machete va hotărî, tot cu ajutorul electronicilor, care material va apărea în prima pagină, care în celelalte, va sorta fotografiile și va reproduce clișeele așezate pe ecranul redactorului, va întocmi textele la fotografiile. Întreg materialul cu titluri este transmis pe ecranul ajutorului de redactor care, după ce îl citește și alege unul din titluri apasă pe un buton. Dacă titlul ales nu-i place redactorului,

acesta înapoiază materialul ajutorului său. Contactul dintre redactor și ajutoarele sale se va realiza în timpul lucrului numai prin apăsarea diferitelor butoane.

După ce au fost alese toate știrile și fotografiile pentru prima pagină, redactorul șef aprobă titlurile și dărea la cules a materialelor, după care, apăsînd butonul corespunzător, trece la paginile următoare. Dacă și acestea îl satisfac, el apasă ultimul buton pe care scrie: „La tipar“. Pînă în acest moment ziarul de fapt nu există. Acum însă, butonul „La tipar“ transformă paginile de ziar într-o realitate materială.

Mașinile de calcul și ecranele electronice vor ocupa un loc de seamă nu numai în birourile redactorilor; ele vor alege de asemeni litera, lățimea coloanelor și spațiul dintre cuvinte, vor face corectura, vor transmite materialele la zeci de mii în raioanele suburbane, unde se va tipări ziarul.

Această imagine a redacției unui ziar din viitor nu este cîșuși de puțin fantastică. Unele forme și mijloace tehnice similare au și început de altfel să fie folosite.

N. STOIAN

VICTIME— OPERELE DE ARTĂ

La galeriile Uffizi din Florența, cineva — pînă în prezent nedescoperit — trecînd pe neobservate, timp de aproximativ o jumătate de oră prin 36 de săli, a deteriorat grav peste 20 de tablouri, capodopere semnate de artiști italieni și flamanzii. Din unele declarații oficiale ar rezulta că deteriorările produse pot fi în multe cazuri reparate. Presa italiană se referă însă cu multe rezerve la aceste declarații, atrîgînd atenția că oricît de bine ar fi restaurate unele lucrări, patrimoniul artistic italian a suferit grave prejudicii în urma afectării materiale a operelor expuse. Se atrage atenția că nu prețul în lire trebuie să constituie principala preocupare, ci imensa valoare artistică prejudiciată și care, cel puțin pentru moment, continuă să nu fie suficient de bine protejată. Cu atît mai mult cu cît opinia pu-

Standul R. P. Romine la Tîrgul de mostre de la Götterborg (Suedia) s-a bucurat de un interes deosebit din partea vizitatorilor.

Conferință de presă la Cairo în cursul căreia Gaston Soumailot (stînga) și Nicolas Olenga, membri ai guvernului revoluționar congolez, au făcut declarații ziaristilor cu privire la situația din Congo.

Recent a avut loc sărbătorirea fotbalului britanic Stanley Matthews (în centru) care a împlinit 50 de ani de viață, dintre care 36 i-a consacrat sportului său preferat.

lică italiană este alarmată și este un alt fenomen care pune în primejdie patrimoniul artistic al țării și, se poate spune, patrimoniul umanității. Este vorba despre hoții de muzee. Aceștia acționează cu tot mai multă îndrăzneală și își însușesc mari valori culturale.

Nu demult, spre exemplu, a fost furată o operă unică în genul ei; este vorba despre un el de poartă de altar — datând din secolul XIII — din Iserica Cesi, situată în Umbria. După cum afirmă ziarele, a fost vorba despre unul dintre cele mai îndrăznețe furturi. Paguba putea fi — intru că, până la sfârșit, lucrarea a fost găsită — incoercibilă.

Presă italiană apreciază că oțel de muzee nu par a acționa izolați. Ei cunosc prețurile oficiale stabilite, sunt la curent cu lucrările cele mai apreciate din muzeele Italiei, și afirmă că ar fi vorba de o Mafie special constituită pentru furtul lucrărilor de artă, o organizație condusă de „eminentă cenușe”. S-ar părea că hoții sunt dirijați de o om care citește publicațiile de specialitate, care se documentează atent înaintea efectuării fiecărei operații. Cum crăurile furate nu pot fi puse oficial pe piață, ele sunt comercializate printr-o bursă „agră internațională a operele de artă”. Adesea sunt transportate în străinătate, unde sunt mai greu identificate, fiind vândute pe prețuri mari unor particulari.

Dar cine este vinovat de această situație? Presă italiană referă, printre altele, la așa unor instalații tehnice care să ajute la prevenirea furturilor și la numărul prea mare de muzeografi și paznici, mai vorbind de proastele condiții de întreținere existente în unele muzee. Cu atât mai mult se manifestă mirare legătură cu această stare de lucruri cu cât este cunoscut faptul că în cursul anului 1963 a înregistrat un număr de milioane vizitatori în muze, care au făcut ca în vizita statului să intre peste 700 milioane de lire. Iată de ce tot

mai mulți sunt cei care cer ca o parte a acestor sume să fie folosite pentru protejarea și conservarea științifică a tezaurului artistic al Italiei, aflat în muzeu sau sub forma unor monumente istorice.

E. GRECU

CORFAM

Cine ar fi crezut că un poștaș o să ajungă obiectul unui test? Și iată că e chiar așa. Pentru verificarea nenumăratelor calități pe care trebuie să le aibă încălțăminte, nimeni n-ar fi fost mai nimerit decât poștașul care străbate mulți kilometri pe jos. Așa a fost verificat corfamul:

Această „piele plastică” este rezultatul unor cercetări de 30 de ani în laboratoarele Du Pont. Specialiștii spun că acest produs de poliuretăni, fibre de poliesteri etc., va însemna o revoluție similară cu aceea a nailonului. Corfamul are o calitate cu care precedentele mase plastice n-au fost înzestrate de creatori: „respiră”. El a fost „lansat” ca încălțăminte.

Dacă va revoluționa sau nu industria încălțăminte, asta rămâne de văzut. Deocamdată, corfamul constituie o nouă izbândă, izvorită din lupta de concurență a lui Du Pont.

Eleuthère Irenne Du Pont fusese elev al lui Lavoisier, în laboratorul căruia a studiat fabricarea explozivilor. În 1802 a emigrat în Statele Unite, unde a înființat o pulberărie. Praful de pușcă Du Pont a fost utilizat împotriva robilor răsculați din Haiti, pe care îi conducea Toussaint Louverture. Războiul civil a dat un nou impuls acestei industrii. După o sută de ani concernul

Du Pont a ajuns ca în timpul conflagrației din 1914-1918 să furnizeze 40% din explozibilii folosiți de aliați!

Concernul utilizează azi 4.000 de cercetători, care au la dispoziție un buget de 58 milioane dolari pentru crearea de produse noi. În decursul ultimilor patruzeci de ani, din aceste laboratoare au ieșit: celofanul, primul cauciuc sintetic american, primele îngrășăminte azotoase sintetice, prima fibră sintetică din lume: nailonul — dar și diverse tipuri de arme ucigătoare. Ultimele descoperiri ale savanților care lucrează pentru Du Pont sunt: piula antigripală Symmetrel, (experimentată pe 850 deținuți ai închisorii Holmsburg, statul Pennsylvania), pellicula fotografică care dă direct o imagine pozitivă (descoperirea fizicianului Kingsley Blacke), surlinul — masă plastică care poate fi moale sau dură, opacă sau transparentă, după voința chimiștilor. Cercetările celor patru mii se îndreaptă acum spre alte domenii: haine care să nu se uzeze, ulei pentru automobile care să nu fie schimbat, îngrășăminte care să rămână active mai mulți ani, pilule care să prevină maladiile infecțioase și altele care să încetinească procesul de uzură a organismului uman... dar și spre domenii mai puțin civile, cum ar fi cel al comenzilor militare, care aduc companiei profituri substanciale. Cît îi privește pe cei care lucrează pentru Du Pont — remarcă revista americană „Time” — „Du Pont nu este numai un loc de muncă, ci și un anumit mod de viață — în orașul în care într-o măsură considerabilă totul este subordonat unei singure companii”

Cît timp va fi miraculoasa piele plastică o exclusivitate a lui Du Pont? Capitalele-creeuri lucrează și în alte laboratoare; Goodyear, Eastman, Kodak, American Cyanamid ș.a. pregătesc febril lovitura. Și speră să găsească cît mai rapid un concurent pentru corfam.

I. CORIBAN

O NOUĂ CARTE A FOAMEI

După „Geografia foamei”, ilustrul savant Josué de Castro a publicat „Cartea neagră a foamei”. Actualmente președin-

te al Centrului internațional pentru dezvoltare, el pregătește o nouă carte, al cărei titlu va fi probabil „Foamea și pacea”.

Iată un fragment dintr-un capitol al noii lucrări, care, rezumînd concluziile celor două anterioare, va aduce multe date noi și va constitui un pas mai departe în concepția despre cauzele „celelaltei milioare calamități sociale”.

„Pe măsură ce trece timpul — scrie de Castro — crește convingerea mea că foamea este cel mai sinistru flagel pe care-l cunoaște omenirea, și fără îndoială cel mai tragic. Omul cărui fi este foame înțerează un sentiment de rușine și de frustrare, și foamea este din punct de vedere psihologic, cea mai cumplită boală (...) Se spune despre bolile venereice că sînt «boli rușinoase». Foamea este cu mult mai mult (...) Omul infometat este un «marginalizat al condiției umane», dacă pot risca această expresie. El nu se simte om. Moralmente, foamea constituie deci cea mai umiltoare calamitate socială.”

Ea este totodată caracteristică cea mai tipică a subdezvoltării. Există țări subdezvoltate care sînt mîndre, pe drept cuvînt, de cultura lor milenară (...). Există țări subdezvoltate care sînt potențial bogate și altele care sînt sărace. Dar cea mai apăsătoare, cea mai constantă caracteristică a subdezvoltării este foamea. Ea constituie «expresia biologică» a fiecărui fenomen economic al subdezvoltării.”

Exemplificînd, ca de obicei, cu date referitoare la America Latină, Josué de Castro își spune părerea și asupra relației natalitate-alimentație, ațit de mult discutată actualmente. „Unul vorbesc de «amenințarea exploziei demografice». De fapt nu explozia demografică este aceea care amenință continentul latino-american, ci incapacitatea acestuia de a produce destul pentru a-și hrăni populația. Or, America de Sud ar fi perfect capabilă să-și hrănească pe toți cei care o populează și mult mai mulți chiar, dacă resursele ei ar fi puse în valoare...”

G. D.

NU MAI RENTEAZĂ!

Doi dintre cei cinci gemeni născuți către sfârșitul anului trecut într-o maternitate pariziană nu au putut supraviețui. Cealaltă trei, mici ființe deosebit de fragile, sînt supravegheați zi și noapte de specialiști al Școlii de puericultură din Paris, care speră să-i salveze. Ceea ce pînă de curînd constituia evenimentul senzațional al zilei s-a prăschimbat în dramă și o li-niște stingeritoare înconjură acum familia Sambor.

Nu este vorba însă numai de tristețea părinților. „Cazul” gemenilor Sambor a constituit o nouă ilustrare a moravurilor unei anume prese, moravuri față de care chiar o parte a ziaristilor occidentali și-au manifestat dezaprobarea. Imediat după nașterea „celor 5”, în rezerva din clinica în care a fost instalată mama — soția unui factor poștal parizian — și-au făcut apariția emisarii gazetelor de senzație în aprigă dispută pentru „exclusivitatea” leagănelui devenit sursă de inspirație și... profituri.

Un mare săptămîlnal ilustrat s-a detașat victorios în această cursă, negociînd pentru o redevență de 16 milioane franci vechi „exclusivitatea” mondială a fotografiilor privind copiii, părinții, maternitatea etc., precum și declarațiile tatălui, mamei, doctorilor. Contractul prevedea însă o scădere de 30 la sută din suma pe care urmau s-o primească soții, dacă unul dintre nou-născuți va înceta din viață! Instalat în rezerva d-nei Sambor, directorul fotografic al acestui săptămîlnal veghea cu deosebită atenție asupra celor mai neînsemnate știri care ar fi putut ajunge în mîna concurenților. În același timp, un val de agenți publicitari se prezentau cu carnetul de cecuri în mînă pentru a obține comanda lenferiei, cărucioarelor și celorlalte accesorii necesare nou-născuților. Avalanșa a ajuns la o asemenea dimensiune, încît directorul P.T.T. unde lucra Sambor l-a sîtuit să-și ia un consilier tehnic și financiar pentru a nu se găsi totuși singur în fața celor care îi volau atît de mult... binele. Moartea celor doi gemeni a închis fulgerător această efervescență publicitară, deoarece 3 gemeni sînt o cifră prea comună — și în orice caz prea puțin spectaculoasă pentru a fi o sursă profitabilă. Și pentru o anume presă familia Sambor a reintrat în anonimat.

Ileana NICOLAESCU

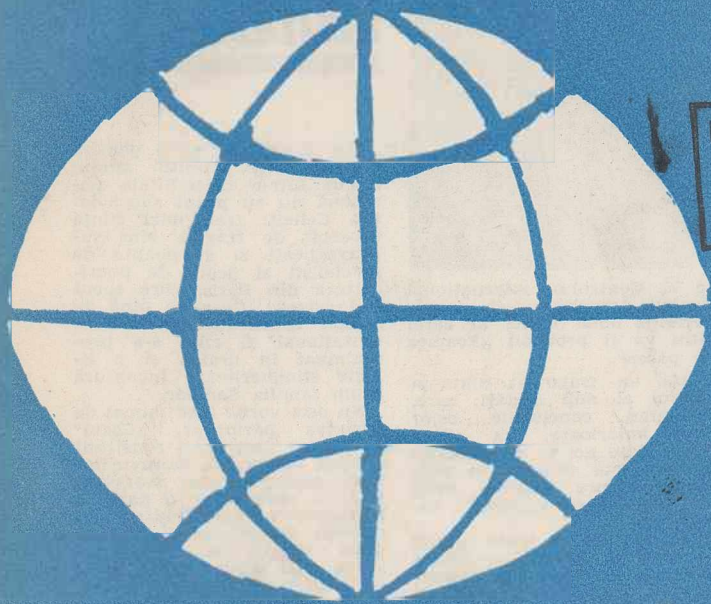

Aspect de la o recentă demonstrație ce a avut loc la Amsterdam împotriva proiectatei forțe nucleare multilaterale.

Cunoscuta actriță franceză Brigitte Bardot se află în momentul de față în Mexic, unde se turnează filmul lui Louis Malle „Viva Maria”. Brigitte Bardot va apărea în acest film alături de Jeanne Moreau.

Puternic ca bătrînul Atlas...

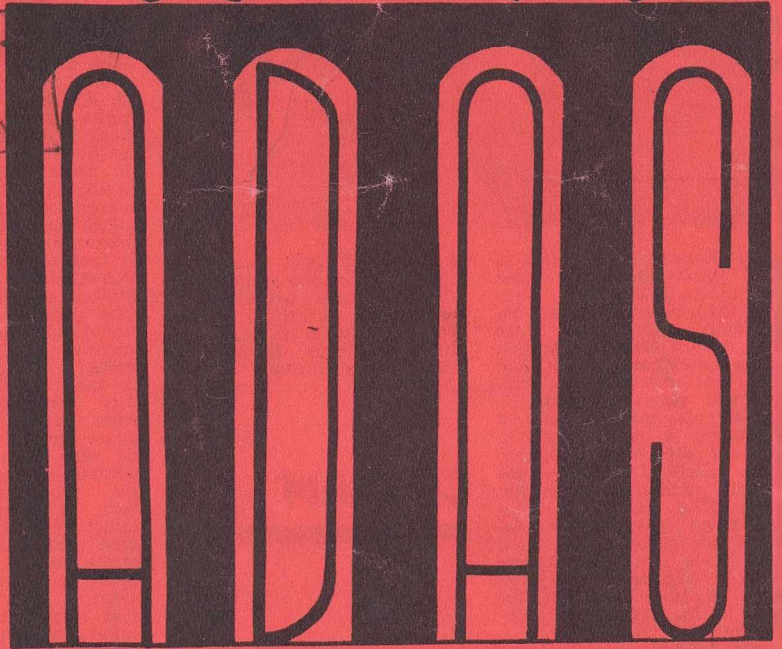

CONSUMIND
**DROJDIA
FORTIFIANTĂ**

Bogată în vitamine, drojdia fortifiantă este indicată
în special pentru persoanele cu regim dietetic.

Drojdia fortifiantă se administrează concomitent cu
cele două mese principale.

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-De

INCHEIATI IN CONDITII AVANTAJOASE ASIGURARI DE AVARII
SI DESPAGUBIRI CIVILE PENTRU AUTOVEHICULUL DV. !

VĂ PASIONEAZĂ CUVINTELE
ÎNCRUCIȘATE?

**ÎN FIECARE
5 ȘI 20 ALE LUNII
REVISTA „REBUS”**

vă oferă un mare număr de jocuri,
precum și o gamă variată de probleme
distractive și de enigmatice

